

Poročilo medijskih objav

Pripravljeno: 24.07.2025

Pojavnost:

Ključne besede v poročilu:

ETAŽNA LASTNINA	2
STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE	3
NAJEMNA STANOVANJA	2
CENE NEPREMIČNIN	2
ZDRUŽENJE LASTNIKOV NEPREMIČNIN	1
GRADNJA STANOVANJ	1
OBNOVA STANOVANJ	1

Pregled objav

23. 07. 2025	www.rtv slo.si	Stran/Termin:	SLOVENIJA
Naslov:	DZ bo o zakonu o gostinstvu znova odločal jeseni, o treh zakonih pa na četrtkovi seji		
Vsebina:	O zakonu o gostinstvu, ki med drugim ureja kratkoročno oddajanje nepremičnin v turistične namene, bo DZ znova glasoval septembra. O preostalih treh zakonih, na katere so državni svetniki prav tako izglasovali veto, pa bo odločal na četrtkovi izredni seji.		
Avtor:	T. L. Š.		
Žanr:	SPLETNI ČLANEK		
Gesla:	ETAŽNA LASTNINA		
23. 07. 2025	https://www.24ur.com/	Stran/Termin:	SLOVENIJA
Naslov:	Usoda zakona o gostinstvu bo znana septembra		
Vsebina:	DZ bo o zakonu o gostinstvu, ki med drugim ureja kratkoročno oddajanje nepremičnin v turistične namene, ponovno odločal na septembrski seji, potem ko so državni svetniki v torek nanj izglasovali veto. O ostalih treh zakonih, na katere so svetniki izglasovali veto, bodo odločali na četrtkovi izredni seji.		
Avtor:	STA , N.L.		
Žanr:	SPLETNI ČLANEK		
Gesla:	ETAŽNA LASTNINA		
23. 07. 2025	Soboške novine	Stran/Termin: 18	SLOVENIJA
Naslov:	Secesijska lepota v Slovenski ulici		
Vsebina:	Nadaljujemo sprehod po Slovenski ulici od hotela Belmur proti Šopingu. Prva zgradba vtem delu Slovenske ulice, ki privlači poglede, je secesijska lepota, zgradba nekdanje Hranilnice južnega dela Železne županije.		
Avtor:	ALES CIPOT		
Žanr:	POROČILO		
Gesla:	STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE		
24. 07. 2025	Večer	Stran/Termin: 3	SLOVENIJA
Naslov:	Ljubljana odločena, Maribor se na seznamu ne vidi		
Vsebina:	Zakon o gostinstvu uvaja seznam" rizičnih občin" z napetim stanovanjskim trgom, kjer bo veljala strožja omejitev kratkoročnega oddajanja stanovanj. Sobodajalci napovedujejo:" Proti absurdnemu zakonu se bomo borili!"		
Avtor:	Sanja Verovnik		
Žanr:	POROČILO		
Gesla:	NAJEMNA STANOVANJA, CENE NEPREMIČNIN, ZDRUŽENJE LASTNIKOV NEPREMIČNIN		
24. 07. 2025	Svet 24	Stran/Termin: 14	SLOVENIJA
Naslov:	Gursov izračun za stanovanjsko hišo presenetil Mariborčanko		
Vsebina:	Nova Gursova ocena vrednosti nepremičnine je lastnico neprijetno presenetila. Zakaj so cene tako visoke?		
Avtor:	Sanja Verovnik		
Žanr:	POROČILO		
Gesla:	CENE NEPREMIČNIN		
24. 07. 2025	Novi tednik	Stran/Termin: 20	SLOVENIJA
Naslov:	Kristal privablja k obisku drugih znamenitosti		
Vsebina:	Ob prazniku občine z županom mag. Brankom Kidričem		
Avtor:	TINA STRMČNIK		
Žanr:	POROČILO		
Gesla:	STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE		
24. 07. 2025	Delo	Stran/Termin: 9	SLOVENIJA
Naslov:	Zaupanje potrošnikov junija upadlo		
Vsebina:	Statistika V medletni primerjavi seje kazalnik zaupanja potrošnikov poslabšal za tri odstotne točke		
Avtor:			
Žanr:	POROČILO		
Gesla:	GRADNJA STANOVANJ, OBNOVA STANOVANJ		

24. 07. 2025

Domovina

Stran/Termin: 14

SLOVENIJA

Naslov: Pristajamo na demografski samomor

Vsebina: DR. MATJAŽ GAMS, RAZISKOVALEC NA INSTITUTU JOŽEF ŠTEFAN

Avtor: PETER AVSENIK

Žanr: INTERVJU

Gesla: NAJEMNA STANOVANJA

24. 07. 2025

Vestnik MS

Stran/Termin: 14

SLOVENIJA

Naslov: Skupnost, ki nudi zasebnost in družbo

Vsebina: Bivalna skupnost za ranljive osebe starejšim občanom omogoča vključenost, druženje in nižje finančne stroške, obenem pa poskrbi, da se ne počutijo osamljene

Avtor:

Žanr: OGLASNO SPOROČILO

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE

23. 07. 2025 www.rtv slo.si

Stran/Termin:

Naslov: DZ bo o zakonu o gostinstvu znova odločal jeseni, o treh Naklada:

Avtor: T. L. Š.

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: ETAŽNA LASTNINA

<https://www.rtv slo.si/slovenija/dz-bo-o-zakonu-o-gostinstvu-ponovno-odlocal-jeseni-o-treh-zakoni>

RTV SLO

RADIO

TELEVIZIJA

RTV 365

VEČ

O RTV

Najdi ...

MMC

SLOVENIJA

SVET

ŠPORT

KULTURA

ZABAVA IN SLOG

POSEBNA IZDAJA

Gospodarstvo

Lokalne novice

Črna kronika

Zdravje

Okolje

Znanost in tehnologija

Rojaki

Slovenija >

M. Z., Al. Ma., T. L. Š.

23. julij 2025 ob 14.51
Zadnji poseg: 23. julij 2025 ob 18.05
Ljubljana - MMC RTV SLO, STA

DZ bo o zakonu o gostinstvu znova odločal jeseni, o treh zakonih pa na četrtkovi seji

O zakonu o gostinstvu, ki med drugim ureja kratkoročno oddajanje nepremičnin v turistične namene, bo DZ znova glasoval septembra. O preostalih treh zakonih, na katere so državni svetniki prav tako izglasovali veto, pa bo odločal na četrtkovi izredni seji.

Vsi štirje predlogi zakonov, o katerih bo DZ moral znova odločati, so že ob prvem glasovanju prejeli več kot polovico poslanskih glasov. Foto: BoBo

Državni svet je izglasoval odločilni veto na štiri sprejete zakone (o zaščiti živali, o prostovoljnem končanju življenja, o gostinstvu in o konoplji v medicinske namene). To pomeni, da mora DZ o njih glasovati še enkrat in jih sprejeti z najmanj 46 glasovi poslancev. DZ bo o treh zakonih glasoval še ta teden na četrtkovi izredni seji, o enem (o gostinstvu) pa septembra.

Ponovna obravnava v DZ-ju se je začela na pristojnih delovnih telesih.

Pomoč pri prostovoljnem končanju življenja in konoplja

Odbor DZ-ja za zdravstvo je obravnaval zakon o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja ter zakon o konoplji za medicinske in znanstvene namene. Odbor predlaga DZ-ju, da v četrtek zakona znova potrdi. Da sta zakona ustrezna, je na odboru glasovalo deset članov, eden pa je bil proti.

Sorodna novica

DZ med drugim sprejel zakona o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja in o gostinstvu

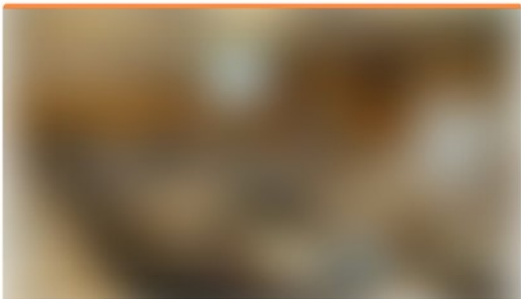
Zakon o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja bi polnoletnemu bolniku, sposobnemu odločanja o sebi, dal pravico do prostovoljnega končanja življenja, če zaradi hude neozdravljive bolezni ali druge trajne okvare zdravja neznosno trpi.

Vlagatelji predloga za veto po besedah prvopodpisanega **Danijela Kastelica** menijo, da bi se morali kot družba in posamezniki vprašati, ali je prav, da se postavimo na stran spodbujanja smrti namesto življenja. Meni, da je zakon prišel v DZ prezgodaj. Prej bi morali po njegovem prepričanju namreč nadgraditi paliativno oskrbo in mrežo hospic, hkrati pa bi moral zakon o dolgotrajni oskrbi zaživeti v polnosti.

Po mnenju **Tereze Novak** iz **Svobode** kot prvopodpisane pod danes obravnavani zakon pa odločitev DS-ja kaže na pomanjkanje razumevanja do ljudi, ki neznosno trpijo in so že skoraj pred desetimi leti pozvali k ureditvi tega vprašanja. Zakon so po njenem pojasnilu pisali različni strokovnjaki, tudi strokovnjaki s področja medicine. O njegovi vsebini se je po njenem opozorilu govorilo že dolgo, tako da očitke o odsotnosti javne razprave zavrača.

Nataša Sukič iz **Levice** je medtem spomnila, da zakon sledi lanskemu posvetovalnemu referendumu. Na njem so se volivci odločili, da je zakon, ki bi urejal pravico do pomoči pri prostovoljnem končanju življenja, treba imeti. Za je glasovalo 54,89 odstotka volivcev, proti pa 45,11 odstotka.

V **NSi**-ju se po drugi stranki, kot je povedala **Iva Dimic**, v celoti strinjajo s stališčem DS-ja. Tako so denimo prepričani, da je trpljenje odvisno od vsakega posameznika in družbena norma ne more določiti, kaj je trpljenje in kaj ne. *"Zakaj ljudje trpijo? Ker denimo ne pridejo pravočasno do zdravnika ali ni na voljo psihoterapije,"* je opozorila. *"Asistirani samomor je zelo zavržna rešitev,"* je prepričana.

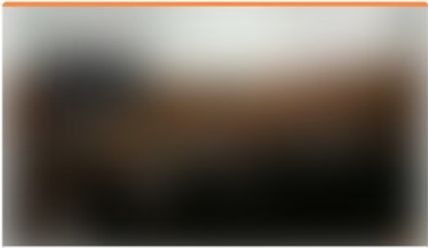
Sorodna novica

Državni svet izglasoval odločilni veto na vse štiri zakone, ki jih je DZ sprejel minuli teden

Med argumenti za sprejetje veta na zakon o konoplji za medicinske in znanstvene namene pa je svetnik **Marko Staroveški** navedel, da zakon ne bo zagotovil večje dostopnosti do medicinske konoplje in izdelkov ter da bo dostop do proizvodnje in prometa s konopljo za medicinske in znanstvene namene omogočen zelo ozkemu krogu nosilcev dejavnosti. V DS-ju so kritični, da se bo pridelava izvajala le v zaprtih prostorih. Prav tako opozarjajo, da se iz možnosti pogodbene pridelave konoplje kot surovine, na primer za farmacevtsko industrijo, izključuje slovenske kmete, ki imajo dovoljenje za gojenje konoplje z do največ 0,3 odstotka THC-ja. Kot menijo predlagatelji veta, je bil zakon sprejet kljub resnim strokovnim pomislekom in v nasprotju z voljo ljudstva, izraženo na lanskem referendumu.

Poslanka Svobode **Sara Žibrat** je kot predstavnica predlagateljev zakona očitke zavrnila. Pozvala je, naj zakon, ki upošteva potrebe bolnikov, ne postane zakon nekih drugih interesov.

Po njenih besedah se zakon ne dotika industrijske konoplje, je pa ministrica za kmetijstvo pripravljena prisluhniti kmetijskemu sektorju in je v predlogu novele zakona o kmetijstvu že predvidena poenostavitev pridobitve dovoljenja tako, da to ne bo več potrebno za vsako žetev. Kar zadeva mejo za industrijsko konopljo pri 0,3 THC, je ta določena s pravilnikom, ki ga lahko vlada hitro spremeni. Gojenje v zaprtih prostorih pa je predvideno, da se zagotovijo nadzorovani pogoji in vsi standardi, ki v farmaciji veljajo za zdravila rastlinskega izvora.

Sorodna novica

Poslanci vendarle sprejeli podnebni zakon. Potrjen tudi zakon o rabi konoplje za medicinske namene.

"Ni res, da nismo šli naproti bolnikom, da ta zakon ne pomaga bolnikom in ne spodbuja uporabe konoplje v medicini," je poudarila. Kot revolucionarno novost je izpostavila rešitev, da bo lahko po novem zdravnik predpisal konopljo za katero koli indikacijo. Strokovno odločitev prepuščajo zdravnikom, ker so le ti tisti, ki vedo, komu in koliko konoplje predpisati. Sukič je dodala, da je bila volja ljudi na referendumu jasno izražena. "Če smo vsaj približno humana družba, ne vidim zadržkov, razen mogoče kakšnih poslovnih interesov, ki bi lahko bili v ozadju, ki bi to preprečevali," je dejala.

Omejitev kratkotrajnega oddajanja nepremičnin v turistične namene

Zakon o gostinstvu bo odbor DZ-ja za gospodarstvo znova obravnaval septembra, poslanke in poslanci pa bodo nato o njem glasovali na septembrski izredni seji. Kot so pojasnili v poslanski skupini SD-ja, od koder prihaja predsednica parlamentarnega odbora za gospodarstvo **Bojana Muršič**, se z zakonom o gostinstvu namreč ne mudi tako kot z omenjenimi tremi, saj se ti navezujejo na druge zakonske akte.

Državni svetniki so sicer veto na ta zakon izglasovali na predlog interesnih skupin delodajalcev ter kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev. Večina se jih je namreč strinjala z oceno predlagateljev veta, da stanovanjske politike ni mogoče reševati z omejevanjem lastninske pravice in podjetništva.

Zakon o gostinstvu sicer uvaja omejitev kratkotrajnega oddajanja na 60 dni v občinah s stanovanjsko krizo, a jim daje možnost razrahljanja te omejitve. Merila za določitev občin s splošno časovno omejitvijo oddajanja bo z uredbo določila vlada, seznam bo veljal dve leti. Te občine bodo lahko po opravljeni analizi omejitev spremenile, in sicer na najmanj 30 in največ 270 dni v koledarskem letu.

Z zakonom se ustvarja pravna podlaga za regulacijo tudi v občinah, ki ne bodo uvrščene na seznam občin s krizo na stanovanjskem trgu, tako da bodo lahko na podlagi analize določile omejitve, ki je najmanj 60 dni oddajanja v koledarskem letu. Zakon določa jasne splošne pogoje, kot so vpis v register nastanitvenih obratov, obvezna pridobitev unikatne identifikacijske številke in soglasje vsaj 75 odstotkov etažnih lastnikov v stavbi ter soglasje lastnikov mejnih stanovanj. Dejavnosti se ne smejo opravljati v oskrbovanih stanovanjih.

Časovne omejitve bi začele veljati z letom 2027, leto prej bi začeli veljati splošni pogoji, predvsem obveznost pridobitve soglasja solastnikov. Poleg oddajanja nepremičnin zakon prinaša dve ključni novosti – strokovno kategorizacijo nastanitvenih obratov višjih kakovostnih kategorij štirih in petih zvezdic oziroma jabolk ter uvedbo nove najvišje kakovostne kategorije za turistične kmetije, torej peto zlato jabolko.

Gostinstvo prav tako razbremenjuje birokratskih postopkov z večjo fleksibilnostjo pri poslovanju, vključno z večjo vlogo lokalnih skupnosti za samostojno upravljanje razvoja gostinstva, še posebej na področju sprostitev obratovalnega časa in urejanja premičnih prehranskih obratov.

Odbor DZ-ja za vnovično potrditev novele zakona o zaščiti živali

Kot je na seji odbora DZ-ja za kmetijstvo ponovil državni svetnik **Branko Tomažič**, novela zakona o zaščiti živali ni strokovno utemeljena, pravno vzdržna in izvedljiva. "Prav tako je zakon parcialen in ne rešuje dobrobiti vseh živali ter ni usklajen z zakonodajo EU-ja ali jo pretirano postavlja, prepoveduje gospodarsko dejavnost, zmanjšuje konkurenčnost slovenskih rejcev, ne upošteva posebnosti slovenskega podeželja ter ogroža prehransko varnost in samooskrbo," je nanizal.

Med prezrtimi predlogi pristojne komisije državnega sveta in nevladnih kmetijskih organizacij v tretji obravnavi zakona pa je med drugim izpostavil podaljšanje prehodnega obdobja za prepoved reje kokoši v obogatenih kletkah in prepoved kastracije pujskov brez uporabe anestezije. "Tukaj nismo bili izrecno proti, ampak smo prosili za podaljšanje, da zakonodaja upošteva smernice in zakonodajo EU ter ne uvaja strožjih pogojev reje, kot jih določa evropski pravni red," je pojasnil Tomažič.

Po njegovih navedbah novela zakona tudi ne predvideva finančnih nadomestil ali sistemskih podpor za prestrukturiranje reje kokoši. Državnim svetnikom se zdi nerealna tudi ureditev prepovedi nastanitve psov v kletkah v stanovanjskih prostorih, kot neučinkovito pa

ocenjujejo obvezno označevanje lastniških mačk.

Ministrica o zakonu o zaščiti živali: Prepričana sem, da bo potrjen

Ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano **Mateja Čalušić** je dejala, da zakon **o zaščiti živali** odgovarja na vsa potrebna vprašanja, temelji na stroki in izboljšuje standarde odnosa do živali. Meni, da je zakon izredno dobro napisan, da pa bo lahko v prihodnosti še izboljšan in spremenjen glede na zahteve in pričakovanja potrošnikov. Izrazila je začudenje, da je državni svet proti zakonu, saj DS po njenih besedah predstavlja podeželje in družbo. *"Prav nad tem odnosom smo bili na ministrstvu nekoliko presenečeni, pa vendar smo pri zakonu o zaščiti živali vajeni tudi različnih mahinacij."*

Glede kastriranja mladih prašičev z lokalno anestezijo prav, da je to v dobrobit živali in da je to mnenje stroke. O omejitvi baterijske reje pa je povedala, da si to želijo potrošniki, da pa bo ministrstvo kmetom ponudilo *"najboljše podporno okolje"* za prestrukturiranje v drugačne tipe reje.

Zveza nevladnih organizacij za zaščito živali nasprotuje odložilnemu vetu

V Zvezi nevladnih organizacij za zaščito živali Slovenije nasprotujejo odložilnemu vetu Državnega sveta na novelo Zakona o zaščiti živali.

"Novela uvaja pomembne ukrepe za izboljšanje dobrobiti živali, vključno z obveznim označevanjem mačk, boljšim financiranjem zavetišč, prepovedjo dolgotrajnega zadrževanja psov v kletkah, višjimi kaznimi za kršitelje in zaščito prostoživečih vrst v ujetništvu," so zapisali in dodali, da so neutemeljene kritike, da novela ureja zgolj področje rejnih živali in da gre za uničenje slovenskega kmeta.

Spremembe iz novele, po njihovih besedah, podpirajo številni strokovnjaki, vključujejo tudi dovolj dolga obdobja za prehod na novo ureditev, ki ga bo država sofinancirala. Zveza zato poziva poslance, naj pri ponovnem glasovanju podprejo zakon in tako storijo pomemben korak k večji zaščiti živali v Sloveniji.

DZglasovanjeveto

Prijavi napako

Sorodne novice

Državni svet izglasoval odločilni veto na vse štiri zakone, ki jih je DZ sprejel minuli teden
22. julij 2025
Izredna seja bo sklicana v četrtek

DZ med drugim sprejel zakona o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja in o gostinstvu
18. julij 2025
Sprejeli so več zakonov

Poslanci vendarle sprejeli podnebni zakon. Potrjen tudi zakon o rabi konoplje za medicinske namene.
15. julij 2025
Redna julijska seja državnega zbora

Han: Regulacija kratkotrajnega najema je eden od mehanizmov, ki ga uporabljajo mesta in države
25. april 2025
Redna seja DZ-ja

23. 07. 2025 <https://www.24ur.com/>

Stran/Termin:

Naslov: Usoda zakona o gostinstvu bo znana septembra

Naklada:

Avtor: STA , N.L.

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: ETAŽNA LASTNINA

<https://www.24ur.com/novice/slovenija/usoda-zakona-o-gostinstvu-bo-znana-septembra.html#175>

NASLOVNICA

NOVICE

ŠPORT

POP IN

POPKAST

VREME

SVEŽE

TV ODDAJE

VOYO

Slovenija

Črna kronika

Tujina

Gospodarstvo

Znanost in tehnologija

Fokus

Inšpektor

Svet

VIZITA.SI

DOMINVRT.SI

ZADOVOLJNA.SI

MOSKISVET.COM

BIBALEZE.SI

CEKIN.SI

OKUSNO.JE

DOMINVRT.SI

Zakaj lahko sončenje oslabi vašo odpornost?

To morate vedeti, če v svojem domu želite kake m...

Spettr Grete si javnosti predstavi

Pravkar se je v Moskvi odprla

Neznani zločinajo in fotografirajo otroke na plaži...

29 teh poklicih so se blaje najbolj zvišale: Nekateri...

Izvirna poljska sladica, ki ni zame veliko časa

Našem odpuščena pokrajina

SVEŽE

17.36 Domačini grškega otoka s protestom preprečili izkrcanje izraelske križarke

SLOVENIJA

Usoda zakona o gostinstvu bo znana septembra

Ljubljana, 23. 07. 2025 15.19 | Posodobljeno pred eno minuto

PREDVIDEN ČAS BRANJA: 5 min

AVTOR

STA , N.L.

KOMENTARJI

29

f

X

W

M

5

DZ bo o zakonu o gostinstvu, ki med drugim ureja kratkoročno oddajanje nepremičnin v turistične namene, ponovno odločal na septembrski seji, potem ko so državni svetniki v torek nanj izglasovali veto. O ostalih treh zakonih, na katere so svetniki izglasovali veto, bodo odločali na četrtkovi izredni seji.

VSI SMO VOYO

VOYO VSI SMO TU

Matični parlamentarni odbori zakone o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja, o konoplji za medicinske in znanstvene namene ter o zaščiti živali pretresajo na današnjih sejah, poslanci pa bodo o njih ponovno glasovali v četrtek. Za potrditev bo potrebnih 46 poslanskih glasov.

Zakon o gostinstvu bo medtem odbor DZ za gospodarstvo ponovno obravnaval septembra. Kot so pojasnili v poslanski skupini SD, od koder prihaja predsednica parlamentarnega odbora za gospodarstvo **Bojana Muršič**, se z zakonom o gostinstvu namreč ne mudi tako kot z omenjenimi tremi, saj se ti navezujejo na druge zakonske akte.

Zakon o gostinstvu sicer uvaja omejitev kratkotrajnega oddajanja na 60 dni v občinah s stanovanjsko krizo, a jim daje možnost razrahljanja te omejitve. Kriterije za določitev občin s splošno časovno omejitvijo oddajanja bo z uredbo določila vlada, seznam bo veljal dve leti. Te občine bodo lahko po opravljeni analizi omejitev spremenile, in sicer na najmanj 30 in največ 270 dni v koledarskem letu.

VREME

LJUBLJANA

27°C

SREDA

ČET

20°C

PET

26°C

Press CLIPPING d.o.o., pressclipping.si
Objave so namenjene interni uporabi in skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

7

Zakon o gostinstvu sicer uvaja omejitvev kratkotrajnega oddajanja na 60 dni v občinah s stanovanjsko krizo. FOTO: Dreamstime

Z zakonom se ustvarja pravno podlago za regulacijo tudi v občinah, ki ne bodo uvrščene na seznam občin s krizo na stanovanjskem trgu, tako da bodo lahko na podlagi analize določile omejitve, ki je najmanj 60 dni oddajanja v koledarskem letu.

Zakon določa jasne splošne pogoje, kot je vpis v register nastanitvenih obratov, obvezna pridobitev unikatne identifikacijske številke in soglasje vsaj 75 odstotkov etažnih lastnikov v stavbi ter soglasje lastnikov mejnih stanovanj. Dejavnosti se ne sme opravljati v oskrbovanih stanovanjih.

Časovne omejitve bi začele veljati z letom 2027

Leta 2026 bi začeli veljati splošni pogoji, predvsem obveznost pridobitve soglasja solastnikov.

Poleg oddajanja nepremičnin zakon prinaša dve ključni novosti - strokovno kategorizacijo nastanitvenih obratov višjih kakovostnih kategorij štirih in petih zvezdic oziroma jabolk ter uvedbo nove najvišje kakovostne kategorije za turistične kmetije, torej peto zlato jabolko.

Gostinstvo prav tako razbremenjuje birokratskih postopkov z večjo fleksibilnostjo pri poslovanju, vključno z večjo vlogo lokalnih skupnosti za samostojno upravljanje razvoja gostinstva, še posebej na področju sprostitev obratovalnega časa in urejanja premičnih prehrabnih obratov.

Državni svetniki so veto izglasovali na predlog interesnih skupin delodajalcev ter kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev. Večina se jih je namreč strinjala z oceno predlagateljev veta, da stanovanjske politike ni možno reševati z omejevanjem lastninske pravice in podjetništva.

Po mnenju koalicije bodo veta DS zavrnjena

DS je v torek izglasoval odločilni veto tudi za zakon o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja kot tudi zakon o konoplji za medicinske in znanstvene namene ter novelo zakona o zaščiti živali. Minister za delo **Luka Mesec** meni, da bo DZ v četrtek znova potrdil tako zakona kot novelo. Enako menijo v Svobodi in SD. V SD so odprti celo za razpravo o reformi ali ukinitvi DS.

19°C

24°C

SOB

19°C

22°C

CELOTNA NAPOVED VREMENA

NAJBOLJ BRANO

- 1 TUJINA**
Smrt malčice po padcu s tobogana: očetu naj bi zdrsilna iz naročja
- 2 KOLESTARSTVO**
Jonathan Milan izkoristil množičen padeč in prišel do nove zmage
- 3 TUJINA**
Sin žrtve letalske nesreče v krsti mame našel ostanke več oseb
- 4 TUJINA**
Erika Menendez odpeljali v bolnišnico
- 5 TUJA SCENA**
Nataša Bekvalac odstranila silikonse vsadke: Znebite se vsega, kar vas stiska in boli

DS je na omenjena zakona in novelo zakona v torek izglasoval odločilni veto. Minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Mesec je pri tem dejal, da se niti iz svojega osemletnega dela na mestu poslanca niti triletnega dela na mestu ministra ne spomni nobenega julija, ko DS ne bi tik pred parlamentarnimi počitnicami sprejel nekaj vetov. *"Tako da je to postala folklor v slovenskem političnem prostoru,"* je dejal v odgovoru na novinarsko vprašanje glede vnovičnega potrjevanja zakonov na novinarski konferenci po današnji seji vlade.

Ponovnega odločanja o zakonu o gostinstvu, na katerega je DS prav tako izglasoval veto v torek, sicer ni na dnevnem redu četrtkove izredne seje DZ. Vendar pa Mesec meni, da bo tudi ta zakon ob vnovičnem glasovanju dobil zadostno podporo, torej najmanj 46 poslanskih glasov. Ne verjame, da bi si kateri koli poslanec zaradi veta DS premislil. *"Konec koncev gre tukaj za temeljno vprašanje dostopnosti stanovanj,"* je opomnil.

Razume sicer tiste, ki imajo več stanovanj in jih v skladu z zakonom ne bodo mogli več oddajati vse leto. *"Ampak naša skrb je bila vedno na strani tistih, ki nimajo niti enega stanovanja, ker je to predrago,"* je opozoril. Glede tega mora politika po njegovem mnenju ukrepati.

V SD za razpravo o ukinitvi DS

Poslanec Svobode **Lenart Žavbi** se medtem vsakokrat, ko DS izglasuje "kopico nesmiselnih vetov", sprašuje, ali bi bilo treba morda razmisliti o smiselnosti ustavne ureditve v delu, ki se nanaša na DS. Državni svet je namreč zaradi *"ene od političnih opcij spolitiziran do te mere, da je izgubil svoj izvorni namen"*, je dejal novinarjem. DS po njegovi oceni v torek ni podal resnih argumentov za nobenega od izglasovanih vetov. *"Šlo je za izrazito nevsebinske in politične odločitve DS,"* je ocenil.

DZ bo tri vete po njegovem mnenju zavrnil že v četrtek, veto na zakon o gostinstvu pa bo obravnaval prvi teden septembra. *"Z izvajanjem tega zakona se namreč ne mudi tako zelo,"* je dodal. Pri vnovičnem odločanju o zakonih sicer ne pričakuje nobenih presenečenj.

V SD pa so za medije zapisali, da so odprti za razpravo o reformi ali celo ukinitvi DS, če bi se pokazalo, da zdajšnji model ne prispeva več k učinkovitemu in vključujočemu zakonodajnemu procesu. V tem mandatu tega vprašanja sicer niso posebej odpirali. Kljub temu menijo, da bi bila potrebna širša strokovna in politična razprava o prihodnji vlogi DS predvsem ob vprašanjih, kako bi posodobili ustavno ureditev in zagotovili večjo odgovornost institucij do javnosti.

ZAKON O GOSTINSTVU

KRATKOROČNO ODDAJANJE NEPREMIČNIN

DZ

DRŽAVNI SVET

TURIZEM

f

X

WhatsApp

Telegram

Print

SORODNI ČLANKI

Veto tudi na zakone o konoplji, evtanaziji in gostinstvu

E-NOVICE

ŠALA DNEVA

Arhiv

Je tvoja hčerka že zaposlena? je Milan vprašal prijatelja. "Seveda!" "Kaj pa dela?" "Dekle na klic je." "Kaj pa je to?" "Nimam pojma, ..."
2130 238

ANKETA

ARHIV

Ali kupujete izdelke v spletnih trgovinah Shein in Temu?

- da
- ne
- razmišljam, da bi

MOŠKI

ŽENSKA

Temu in Shein: komisar EU šokiran nad nevarnostmi in strupenostjo nekaterih izdelkov

TV SPORED

- POP

24UR popoldne

17.30 - 18.00
- Alarm za Kibro 11

17.00 - 18.00
- KINO

Pozor, snemamo

17.45 - 18.10
- BRIO

Dva moža in pol

17.40 - 18.05
- OTO

Barbapapa: Srečna družina!

17.25 - 18.00
- ASTRA

Larina izbira

17.40 - 18.25

23. 07. 2025

Soboške novine

Stran/Termin: 18

Naslov: Secesijska lepota v Slovenski ulici

Naklada: 7.300,00

Avtor: ALES CIPOT

Površina/Trajanje: 428,58

Rubrika/Oddaja: PREDSTAVJAMO

Žanr: POROČILO

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE

Secesijska lepota v Slovenski ulici

ALEŠ CIPOT

Nadaljujemo sprehod po Slovenski ulici od hotela Belmur proti Šopingu. Prva zgradba v tem delu Slovenske ulice, ki privlači poglede, je secesijska lepota, zgradba nekdanje Hranilnice južnega dela Železne županije.

Z gradbo so začeli graditi leta 1907. Predstavlja enega najlepših secesijskih poslopij v Prekmurju. Arhitekt Lászlo Takáts si jo je zamislil kot enonadstropno vogalno zgradbo, obrnjeno s fasadama na dve ulici, postavljeno nasproti prav tako vogalne zgradbe Bölcseve lekarne. V zgradbi je še nedolgo nazaj delovala Hranilnica prekmurskih dobrot, nekoliko starejši občani se še spomnijo hranilnice oziroma mestne banke. V njej je od leta 1937 do nacionalizacije delovala Faflikova kavar- na, ki je bila med drugim znana po največji izbiri časopisov, ki so jih obiskovalci kavarne radi prebirali. V poznejšem obdobju je v zgradbi obratoval Central, v kletnih prostorih pa t. i. Podmornica. Prostor prvega nadstropja so bili znani po Vestniku in Murskem valu, ki sta tu delovala do selitve v t. i. Žuto kučo. V tej zgradbi je mladostna leta preživel narodni heroj Dane Šumenjak - Miran, na kar nas spomni spo-

minska plošča na zgradbi. Spet druga spominska plošča nas spomni na raven vode znamenite velike poplave 22. novembra 1925, ko je bilo, razen dela Cerkvene ulice (današnja Slomškova ulica) in železniške postaje, poplavljenno celotno mesto. Za zgradbo se nahaja manjše dvorišče, ki je nekaj let gostilo priljubljen glasbeni dogodek Skrito dvorišče v okviru Soboškega poletja.

Kardoševa hiša najlepša in najpomembnejša meščanska hiša Štefana Mesariča

Sosednja zgradba je Kardoševa hiša. Zgradba na Slovenski ulici 39 je bila zgrajena po načrtih Štefana Mesariča. Sodi med najlepše in najpomembnejše meščanske hiše, ki jih je projektiral in zgradil Mesarič. Po pripovedovanju sorodnikov je bila najemniška hiša zgrajena ob koncu dvajsetih let prejšnjega stoletja za potrebe soboške občine, za

finančno službo v nadstropju, v pritličju pa sta bila poslovna lokala.

Naslednja stavba tik pred Šopingom je stanovanjski blok s poslovnimi lokali v pritličju. Stavbo so zgradili leta 1969. Na tem mestu je nekoč stala pritlična zgradba Državne ljudske šole, ki so jo zgradili leta 1875. Dvorazredno državno ljudsko šolo, prvo te vrste v županiji, z madžarskim učnim jezikom, so sicer ustanovili leta 1873. Ravnatelj šole med letoma 1884 in 1913 je bil R. Istvan Takáts, oče domačega arhitekta Lászla Takátsa. Prva učiteljica je bila Rosa Eberl, najstarejša hči romantičnega umetnika Aloisa Eberla.

Na prostoru, kjer danes stoji znamenita Blagovnica, je nekoč obratoval živilski trg oziroma tržnica, ki je v svojem zadnjem obdobju že kazila videz mesta. Na njej so prodajali zlasti žitarice, debeložrnato koruzo, grašico, meso in vino. Soinvestitorja gradnje Blagovnice sta bila domače Trgovsko podjetje Potrošnik in Stanovanjski sklad pri občinski skupščini v Murski Soboti, na odprtju Blagovnice pa se je septembra 1967 zbralo več kot tisoč ljudi. Blagovnica je imela kar dvanajst specializiranih oddelkov. Zelo očiten je izrazit kontrast v arhitekturi med zahodnim in vzhodnim delom tega odseka Slovenske ulice.

Viri:
 Borut Brumen: Na robu zgodovine in
 spomina
 Franc Obal: Arhitektura historicizma in se-
 cesije v Prekmurju
 Franc Obal: Arhitektura v obdobju
 1900–1941 v Murski Soboti
 Jože Kološa - Kološ: Soboti moje mladosti
 Štefan Obal: Murska Soboti
 Več avtorjev: Med podeželjem in mestom;
 Murska Soboti 1850–1920
 Vestnik, št. 10, 18. 3. 1965, št. 37, 21. 9.
 1967, in št. 36, 21. 9. 1972

Pogled na takrat še Aleksandrovo cesto od severa proti jugu. Na levi strani vidimo znamenito Kardoševo hišo. Fotografija je bila objavljena v knjigi »Murska Soba« avtorja Štefana Obala. Fotografijo je kot razglednico izdal Izidor Hahn v 30. letih 20. stoletja, njen avtor pa ni znan.

24. 07. 2025 Večer

Stran/Termin: 3

Naslov: Ljubljana odločena, Maribor se na seznamu ne vidi

Naklada: 17.789,00

Avtor: Sanja Verovnik

Površina/Trajanje: 1.005,49

Rubrika/Oddaja: V ŽARIŠČU

Žanr: POROČILO

Gesla: NAJEMNA STANOVANJA, CENE NEPREMIČNIN, ZDRUŽENJE LASTNIKOV

REGULACIJA KRATKOROČNEGA ODDAJANJA

Ljubljana odločena, Maribor se na seznamu ne vidi

Zakon o gostinstvu uvaja seznam "rizičnih občin" z napetim stanovanjskim trgom, kjer bo veljala strožja omejitev kratkoročnega oddajanja stanovanj. Sobodajalci napovedujejo: "Proti absurdnemu zakonu se bomo borili!"

Sanja Verovnik

Državni zbor je prižgal zeleno luč novemu Zakonu o gostinstvu, ki je že ob predstavitvi sprožil burne odzive javnosti predvsem zaradi posebne ureditve za oddajanje stanovanj v kratkotrajni najem. Državni sekretar **Matevž Frangež** je ob tem pojasnil namen ukrepa: "Zakaj uvajamo regulacijo kratkotrajnih najemov? Zato, da mladim slovenskim družinam zagotovimo dostopnost stanovanj."

Na ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport poudarjajo, da se z regulacijo kratkoročnega najema odzivajo na izrazit porast tovrstne dejavnosti, ki vpliva na rast cen nepremičnin in zmanjšuje dostopnost dolgoročnih najemov. "Zakon to dejavnost ureja celoviteje. Oddajanje bo dovoljeno le pod pogoji, ki zagotavljajo večjo preglednost in varstvo interesov lokalnega prebivalstva. Za opravljanje dejavnosti bodo obvezni vpis v register nastanitvenih obratov, pridobitev identifikacijske številke in soglasje lastnika oziroma solastnikov stanovanja," so pojasnili.

Janković: Oddaja le julija in avgusta

Sprva je zakon predvideval omejitev kratkoročnega oddajanja na 30 dni na leto, razen če bi občina odločila drugače. Vendar se je po javni razpravi, številnih pripombah občin in ostremu odzivu sobodajalcev, ki so opozarjali, da jih zakon praktično izključuje, predlog spremenil.

Katja Rezman:

"Dejavnost bo vzdržna le za tiste sobodajalce, ki večino leta oddajajo študentom."

Novi zakon zdaj določa splošno omejitev števila dni oddajanja stanovanj v kratkoročni najem - največ 60 dni v koledarskem letu. Pomembno pa je poudariti, da bo ta omejitev veljala le v občinah, kjer obstaja visoko tveganje negativnega vpliva te dejavnosti na stanovanjski trg. Vlada bo do 31. januarja 2026 z uredbo določila kriterije za določitev takih občin, nato pa bosta ministra za stanovanjsko politiko in gostinstvo do 30. aprila 2026 objavila seznam občin, za katere bo ta omejitev veljala v naslednjih dveh letih. Te občine bodo lahko same določile trajanje dovoljenega najema v razponu med 30 in 270 dni na leto. K takšni odločitvi se, denimo, nagiba Občina Piran. Občine, ki ne bodo na seznamu, bodo lahko določile omejitev, ki pa ne sme biti krajša od 60 dni.

Da pričakujejo uvrstitev na seznam občin z večjo regulacijo kratkoročnih najemov, so nam potrdili v kabinetu ljubljanskega župana **Zorana Jankovića**. Ta je že večkrat napovedal, da bo kratkoročno oddajanje stanovanj prek platform, kot je Airbnb, v prestolnici dovoljeno le v juliju in avgustu - v obdobju, ko je turistov največ, študentov pa najmanj. "Ljubljana je med najbolj turistično obiskanimi občinami v Sloveniji, hkrati pa beležimo največji primanjkljaj stanovanj za prebivalce," so nam pojasnili na Mestni občini Ljubljana.

V Kopru bodo začeli analizo

Iz kabineta celjskega župana **Matije Kovača** so sporočili, da ne opažajo večjega vpliva kratkoročnih turističnih najemov na dostopnost stanovanj. "Zato v tem trenutku težko ocenjujemo, ali bomo uvrščeni na seznam občin z večjo regulacijo kratkoročnih najemov," so še dejali. Drugače razmišljajo v Kopru, kjer pozdravljajo namero ministrstva za gospodarstvo, da uredi področje kratkotrajnega oddajanja stanovanj. Kot pravijo, gre za problematiko, ki pov-

zroča pomanjkanje stanovanjskih enot in izseljevanje prebivalcev in prebivalcev iz mestnega jedra. "Po sprejetju zakona bo občina pristopila k podrobni analizi stanja, nosilnih zmožnosti prostora, javnega interesa in interesa nastanitvenih ponudnikov ter nato sprejela odločitev o morebitnih ukrepih za doseg primernega ravnotežja," so pojasnili.

5500

javnih najemnih stanovanj manjka v osrednjeslovenski regiji

Obenem poudarjajo, da se zavedajo, da je sobodajalstvo nepogrešljiv sestavni del turistične ponudbe destinacije in pomemben vir prihodkov občank in občanov. "Je pa za našo skupnost življenjskega pomena tudi, da učinkovito zaustavi trend spreminjanja stanovanjskih enot oziroma bivališč občank in občanov v stalne turistične nastanitve," so dodali.

Ali se bo na seznamu rizičnih občin znašla tudi Mestna občina Maribor? Iz kabineta župana **Saše Arsenovića** so sporočili, da ne pričakujejo uvrstitve na seznam občin z večjo regulacijo kratkoročnih najemov. Vendar dodajajo, da bodo pozorno spremljali kazalnike, kot so visoka nedostopnost stanovanj in velik obseg kratkoročnih najemov. Če bi se pojavila večja tveganja, bi to lahko pomenilo uvrstitev na seznam tudi za Maribor. Ob tem na občini poudarjajo, da si prizadevajo za uravnotežen pristop med sobodajalstvom in dostopnostjo stanovanj, z jasnim ciljem izboljšanja stanovanjske situacije in dolgoročne vizije razvoja mesta.

"Priljubljenost kratkoročnih najemov preko platform, kot sta Airbnb in Booking, dodatno spodbuja povpraševanje po nepremičninah, kar dviguje cene in zmanjšuje dostopnost stanovanj za dolgoročni najem. To najbolj prizadene socialno šibkejšo skupino in mlade družine," so še dodali. Po njihovem mnenju bi večjo dostopnost dolgoročnih najemov omogočile tudi zakonodajne spremembe, ki bi bolje zaščitile najemodajalce in uvedle davčne spodbude, denimo nižje davčne stopnje za dolgoročne najeme.

Več dela za inšpektorje?

Po novem Zakonu o gostinstvu bo nadzor nad kratkoročnimi najemi v pristojnosti občinskih inšpekcijskih služb. Mestna občina Maribor se na to že pripravlja z vzpostavitvijo postopkov za izdajo občinskih soglasij, krepi tvijo inšpekcijskih kapacitet in pripravo podzakonskih aktov, ki bodo omogočili učinkovito izvajanje zakonodaje. Na Mestni občini Celje bodo zakon najprej podrobno preučili in se nanj ustrezno odzvali - tako z vidika morebitne uvrstitve na seznam občin z večjo regulacijo kot tudi glede priprave na nove naloge občinskega nadzora. Precej bolj kritični so v Mestni občini Ljubljana, kjer menijo, da izvajanje nadzora ne bi smelo pasti na ramena občinskih inšpektorjev. Kot poudarjajo, bi morala biti za nadzor odgovorna država, saj razpolaga z ustreznimi viri in mehanizmi.

Za podporo učinkovitemu nadzoru bo posodobljen tudi državni register nastanitvenih obratov, ki bo povezan s katastrom nepremičnin in bo omogočal začasni preklic identifikacijske številke, če bo ponudnik presegel dovoljeno število dni oddajanja. Zakon poleg tega uvaja obveznost objave začetka dejavno-

sti in vidne oznake (nalepke) na vhodu v stavbo. Pri oglaševanju in sklepanju pogodb na daljavo bo obvezna uporaba veljavne identifikacijske številke nastanitvenega obrata. Uvedena so tudi nova pravila glede kapacitete: dovoljen bo en gost na osem kvadratnih metrih bivalne površine, pri čemer je največje dovoljeno število gostov 15 na stanovanje.

Predlagano regulacijo podpirajo številne organizacije, med njimi Turistično gostinska zbornica Slovenije, Inštitut Danes je nov dan, Inštitut za politike prostora, Zavod Open, Pravna mreža za varstvo demokracije, Mladinski svet Slovenije in Zveza tabornikov Slovenije. Po njihovem mnenju je regulacija nujna, a nekateri, kot **Tadej Štrok** z Inštituta Danes je nov dan, opozarjajo, da prihaja prepozno in je še vedno premalo stroga.

"Žalosti nas, da bodo polni učinki zakona začeli veljati šele leta 2027, torej v času naslednje vlade. Glede na akutnost stanovanjske krize in dolgoletno pripravo zakona se nam dodatno zavlačevanje zdi neodgovorno. Nenazadnje bo prihodnja vlada lahko vse omejitve odpravila, še preden bodo sploh začele veljati," opozarja Štrok.

Na Dunaju omejili na 90 dni, v Parizu na 120

Na drugi strani pa se največji nasprotniki regulacije - Združenje lastnikov nepremičnin, Zavod Gostoljubnost slo-

venskih domov in Združenje sobodajalcev - s sprejetimi ukrepi nikakor ne strinjajo. **Katja Rezman** iz Združenja sobodajalcev meni, da je splošna omejitev na 60 dni povsem nesprejemljiva, še posebej pa opozarja na način implementacije.

"Sobodajalec bo šele dva meseca pred koncem leta izvedel, pod kakšnimi pogoji bo lahko posloval v prihodnjem letu. Gre za popoln paradoks. Ne razumemo, kako si ministrstvo predstavlja, da bi turistična panoga v takšnih pogojih sploh lahko delovala," je dejala. V združenju napovedujejo, da se bodo proti "absurdnemu in nesprejemljivemu zakonu" borili z vsemi zakonitimi sredstvi. "Upanje umre zadnje, a če bo treba, bomo zaščito pravic iskali tudi na ustavnem in evropskem sodišču," sporočajo.

Opozarjajo tudi, da naj bi ministrstvo za solidarno prihodnost, ki si po njihovih besedah pridržuje pristojnost za določanje kriterijev "rizičnih občin", doslej ignoriralo vse njihove pobude za srečanje, pa tudi stik z matično politično stranko. Po mnenju Rezmanove je takšna ureditev z vidika ustavnega prava sporna, saj naj bi ustavni pravniiki opozarjali, da je postopek določanja "rizičnih občin" preveč arbitrarno zastavljen, s čimer se temeljne pravice urejajo s podzakonskimi akti.

"V praksi to pomeni, da bo dejavnost vzdržna le za tiste sobodajalce, ki večino leta oddajajo študentom. Takšnih je sicer kar nekaj, a to je diskriminatorno do tistih, ki zaradi vrste nepremičnine ali lokacije te možnosti nimajo. Nedvomno bo to vodilo tudi v padec kakovosti nastanitev, čeprav naj bi zakon prav dvig kakovosti postavljaj kot enega od glavnih ciljev," je še dodala.

Sobodajalci poudarjajo, da je slovenska ureditev med najstrožjimi v Evropi, saj velja za celotno državo. Kot primere navajajo Berlin in Dunaj, kjer je kratkoročno oddajanje omejeno na 90 dni, ter Pariz, kjer je dovoljeno do 120 dni na leto, vendar brez posebnih dovoljenj.

Veto državnega sveta

Državni svetniki so na predlog interesnih skupin delodajalcev ter kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev izglasovali veto na zakon o gostinstvu, ki ureja tudi kratkoročno oddajanje nepremičnin. Večina se jih je strinjala z oceno predlagateljev veta, da stanovanjske politike ni možno reševati z omejevanjem lastninske pravice in podjetništva. Za veto je na torkovi seji glasovalo 14 državnih svetnikov, devet jih je bilo proti. Državni zbor bo moral zdaj o zakonu glasovati še enkrat, pri ponovnem odločanju pa je zahtevana večina vseh poslancev, torej 46 glasov.

Kje je premalo stanovanj za najem

Podatki ankete Ministrstva za solidarno prihodnost RS kažejo, da na državnih ravni primanjkuje več kot 20.000 javnih najemnih stanovanj. Največje potrebe so v osrednjeslovenski regiji, kjer manjka dobrih 5500 stanovanj, sledita obalno-kraška z več kot 3300 in savinjska regija s približno 2500 manjkajočimi stanovanji. V podravski regiji občine po lastnih ocenah potrebujejo nekaj manj kot 2000 stanovanj, v goriški slabih 1500, podobno tudi v jugovzhodni Sloveniji. Približno 1300 jih manjka v gorenjski regiji, okrog 1000 v pomurski, dobrih 800 na Koroškem, najmanj pa v zasavski, primorsko-notranjski in posavski regiji.

Zoran Janković je že večkrat napovedal, da bo kratkoročno oddajanje stanovanj prek platform, kot je Airbnb, v prestolnici dovoljeno le v juliju in avgustu.

Foto: Primož Lavre

Bo zaradi regulacije kratkoročnega oddajanja namestitvev pri nas prenočilo manj turistov? Foto: Andrej Petelinšek

24. 07. 2025

Svet 24

Stran/Termin: 14

Naslov: Gursov izračun za stanovanjsko hišo presenetil

Naklada: 48.000,00

Avtor: Sanja Verovnik

Površina/Trajanje: 1.156,34

Rubrika/Oddaja: SLOVENIJA

Žanr: POROČILO

Gesla: CENE NEPREMIČNIN

GURSOV IZRAČUN ZA STA HIŠO PRESENETIL MARI

POŠILJKE GURSA RAZBURJAJO *Mariborčanka šokirana nad r*

**Nova Gursova ocena
vrednosti nepremičnine
je lastnico neprijetno
presenetila. Zakaj so
cene tako visoke?**

Avtorica: Sanja Verovnik

Foto: GURS, arhiv Štajerskega Tednika

Ob prejemu Gursovega obvestila z novimi posplošenimi vrednostmi nepremičnine je bila gospa iz Maribora močno presenečena. »Takšnega izračuna za stanovanjsko hišo, katere lastnica sem, nisem pričakovala,« je povedala in kot dokaz pokazala staro vrednost hiše iz leta 2014. Takrat so bila tri manjša stanovanja v isti hiši, ki jih oddaja v dolgoročni najem, skupaj ocenjena na 144.666 evrov. Po novi Gursovi ocenitvi pa je vrednost teh stanovanj skokovito narasla, na kar 441.800 evrov, kar pomeni kar 297.134 evrov več kot pred enajstimi leti. Poudari, da hiša ni v centru mesta, ampak na Studencih, in da ne gre za vilo z bazenom, ki bi stveno dvignila vrednost.

Zanimalo nas je, kako je mogoče, da nastane tako velik skok v ocenjeni vrednosti. Gre morda za napako v vrednotenju ali so takšna povečanja danes običajna? Z obema vprašanjema smo se obrnili na Geodetsko upravo RS (Gurs), ki je v zadnjih mesecih lastnikom nepremičnin pošiljala obvestila z novimi posplošenimi vrednostmi. Te naj bi odražale stanje na trgu nepremičnin na dan 1. januarja 2025.

1500 pisnih vprašanj so po objavi novih posplošenih vrednosti in pošiljanju več kot milijon potrdil lastnikom nepremičnin prejeli na Gursu.

TRŽNE CENE

Preglednica 63: Cene in lastnosti prodanih stanovanj na sekundarnem trgu, TAO Alpsko turistično območje, po lokalnih analitičnih območjih, leto 2023

ANALITIČNO OBMOČJE	Velikost vzorca	Cena €/m ² (25.percentil)	Cena €/m ² (mediana)	Cena €/m ² (75. percentil)	Leto zgraditve (mediana)	Uporabna površina (mediana)
TAO ALPSKO TURISTIČNO OBMOČJE	59	3.280	3.930	4.980	1978	45
LAO BLED IN OKOLICA	26	3.280	3.860	4.670	1978	47
LAO KRANJSKA GORA Z OKOLICO	23	3.760	4.570	5.490	1986	41

Ob prejemu Gursovega obvestila z novimi posplošenimi vrednostmi nepremičnine je bila naša bralka iz Maribora močno presenečena.

**Velik skok ocene
nepremičnin se je zgodil
tudi zaradi stanja na trgu.**

JE RAZLOG SKOK CEN NEPREMIČNIN?

Pojasnili so nam, da je velik skok modelskih vrednosti nepremičnin v primerjavi z letom

2014 posledica več dejavnikov. Najbolj izstopa močna rast cen na nepremičninskem trgu, poleg tega pa so bile v zadnjih ciklih uvedene spremembe zako-

nodaje in izboljšave modelov vrednotenja. »Cene nepremičnin v Sloveniji so se v zadnjih enajstih letih več kot podvojile. Posplošene vrednosti, ki jih do-

ANOVANJSKO RIBORČANKO

d novo ocenjeno vrednostjo hiše

NOVI ZAKON

**o množičnem
vrednotenju
nepremičnin,
sprejet 2017, je
zmanjšal število
vrednostnih
modelov z 21 na
17, kar po mnenju
Gursa pomeni
poenostavljeno
vrednotenje.**

loča Gurs, temeljijo na analizah realiziranih prodaj in po definiciji sledijo tržnim trendom.

Skupna ocenjena vrednost vseh nepremičnin v Sloveniji je ob zadnjem pripisu, 13. maja 2025, znašala skoraj 300 milijard evrov, medtem ko je bila leta 2014 ocenjena na približno 130 milijard. Novi Zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin (ZMVN-1), sprejet leta 2017, je zmanjšal število vrednostnih modelov z 21 na 17, kar po mnenju Gursa pomeni poenostavljeno in bolj ciljno usmerjeno vrednotenje. Spremenila se je tudi definicija enote vrednotenja, torej kateri deli nepremičnine se obravnavajo skupaj in kako se vrednotijo.

Podatki o nepremičninah se z leti spreminjajo, in to ne le tisti, ki jih posodablja lastniki, kot so površina, leto izgradnje ali obnova, temveč tudi podatki, ki jih določa država - denimo namenska ali dejanska raba zemljišč, rastiščni koeficient gozdov ipd. Tudi ti vplivajo na vrednost. Z vsakim novim ciklom vrednotenja Gurs prilagaja elemente modelov z namenom večje kakovosti - od vrednostnih con in ravni do vpliva posameznih lastnosti. Cilj je, da ocenjene vrednosti čim bolj odražajo dejanske razmere na trgu na datum vrednotenja,« so pojasnili.

Ker primer, kot ga opisuje Mariborčanka, v javnosti ni osamljen, nas je zanimalo, koliko lastnikov se je po objavi novih podatkov že obrnilo na Gurs zaradi domnevno previsoko ocenjenih vrednosti. Pojasnili so, da so po objavi novih posplošenih vrednosti in pošiljanju več kot milijon potrdil lastnikom nepremičnin prejeli približno 1500 pisnih vprašanj, ki so se nanašala na novo določene vrednosti.

KAJ LAHKO STORIJO LASTNIKI

Lastniki nepremičnin, ki menijo, da je nova posplošena vrednost njihove nepremičnine

Podatki o nepremičninah se z leti spreminjajo, in to ne le tisti, ki jih posodablja lastniki, kot so površina, leto izgradnje ali obnova, temveč tudi podatki, ki jih določa država

napačna ali previsoka, mora jo najprej preveriti, ali podatki v evidenci vrednotenja ustrezajo dejanskemu stanju. Pravilni podatki so namreč temelj za ustrezno oceno vrednosti. »Če podatki ne ustrezajo dejanskemu stanju, na primer se razlikujejo površine, leto gradnje, namembnost ali drugi ključni podatki, jih je treba najprej popraviti v uradnih evidencah. Na podlagi teh popravkov bo nepremičnini pripisana nova posplošena vrednost,« pojasnjujejo na Gursu.

Dodajajo, da lahko v primeru pravilnih podatkov, vendar še vedno občutnega odstopanja od tržne vrednosti, lastnik uveljavlja tako imenovano posebno okoliščino. »Gre za lastnost nepremičnine, ki ni zajeta v uradnih evidencah, traja najmanj eno leto in vpliva na vrednost v višini najmanj 20 odstotkov ali več kot 200.000 evrov. Med take okoliščine sodijo na primer neugodne mikrolokacije (hiši predi plaz), poškodbe objekta (resne konstrukcijske napake) ali pa nadstandardna kakovost, ki

pomembno odstopa od povprečja primerljivih nepremičnin. Vpliv posebne okoliščine mora lastnik dokazati s poročilom, ki ga na svoje stroške naroči pri sodnem cenilcu ali pooblaščenem ocenjevalcu vrednosti nepremičnin. Poročilo mora med drugim vsebovati tudi izjavo o tem, ali se stanje nepremičnine ujema s podatki iz uradnih evidenc.«

Vlogo lahko vloži eden ali več solastnikov, obrazec pa je dostopen na portalu eUprava ali v pisarnah Geodetske uprave RS. Odda se lahko osebno, po pošti ali elektronsko (v tem primeru morajo biti vsi podpisi elektronski). Priložiti je treba digitalno poročilo (v PDF-obliki, s kvalificiranim elektronskim podpisom, ne starejše od dveh mesecev), ki se pošlje na elektronski naslov pisarna.gu@gov.si. Za obravnavo vloge je predpisana upravna taksa v višini 22,60 evra.

Geodetska uprava tako ponuja orodja za popravke ocen, a pot do spremembe ni samoumevna - zahteva čas, dokumentacijo in strokovno oceno. ■

Skupna ocenjena vrednost vseh nepremičnin v Sloveniji je ob zadnjem pripisu, 13. maja 2025, znašala skoraj 300 milijard evrov.

ZAKAJ VELIK SKOK?

Pojasnili so nam, da je velik skok modelskih vrednosti nepremičnin v primerjavi z letom 2014 posledica več dejavnikov. Najbolj izstopa močna rast cen na nepremičninskem trgu, poleg tega pa so bile v zadnjih ciklih uvedene spremembe zakonodaje in izboljšave modelov vrednotenja.

24. 07. 2025

Novi tednik

Stran/Termin: 20

Naslov: Kristal privablja k obisku drugih znamenitosti

Naklada: 15.000,00

Avtor: TINA STRMČNIK

Površina/Trajanje: 595,80

Rubrika/Oddaja: PRAZNIČNO Z OBČINO

Žanr: POROČILO

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE

PRAZNIČNO
Z OBČINO

Ob prazniku občine z županom mag. Brankom Kidričem

Kristal privablja k obisku drugih znamenitosti

Občani občine Rogaške Slatine že lahko vidijo prve oblike novega javnega kopališča, ki bo do prihodnje kopalne sezone zraslo v tamkajšnjem športnem centru. Občinska uprava se posveča še komunalni infrastrukturi, ureja prireditveno območje ob vznožju Janine, v naselju Žibernik gradi parkirišča in pasji park. Ob Sotelski cesti snuje stanovanjsko sosese, ob Bobrovem centru bo kmalu dodatna doživetja omogočal rekreacijski park Nimno. Župan mag. Branko Kidrič pravi, da v občini že žanjejo sinergijske učinke, ki jih tamkajšnjemu turističnemu okolju prinaša najvišja stavba v državi – stolp Kristal.

TINA STRMČNIK

Po besedah Kidriča je stolp Kristal upravičil vsa pričakovanja oziroma cilje. Želja občine je bila, da bi se nanj v letu po odprtju povzpelo vsaj 60 tisoč ljudi, a ga je toliko obiskovalcev obiskalo že v prvem polletju. »V tem mesecu pričakujemo že stotisočega obiskovalca. Menim, da je to izjemen dosežek. Ves čas smo pozorno spremljali vtise gostov. Njihova edina pripomba je bila, da bi v nadstropju, kjer je panorama, dodali še napise, ki bi sporočali, v kateri smeri lahko vidijo kakšno znamenitost. Tudi za te napise smo poskrbeli.« Sinergijski učinki se, kot še dodaja župan, ka-

žejo tako v gostinstvu, pri avtobusnih prevozi in nasploh v turizmu. Za več kot sto odstotkov sta se povečala obisk Aninega dvora in voden ogled zdraviliškega parka.

Kar nekaj let je minilo od takrat, ko so se Slatinčani lahko osvežili v javnem kopališču. Osrednji projekt tega mandata je gradnja novega kopališča, kajne?

Leta 2022 smo se odločili, da bomo 1,4 milijona evrov od dobitka od igre na srečo Evro Jackpot namenili za gradnjo kopališča. Posvetili smo se javnemu natečaju, projektiranju in zagotavljanju potrebne denarja za naložbo. Na

razpisu gospodarskega ministrstva smo za gradnjo baze pridobili še milijon evrov nepovratnih sredstev. Prejšnji mesec smo z izbranim izvajalcem podpisali pogodbo v višini 2,5 milijona evrov, brez davka na dodano vrednost. Davek bo namreč povračljiv, saj bo objekt upravljal Javni zavod za turizem in kulturo Rogaška Slatina. Občina bo iz proračuna morala zagotoviti le manjši dodaten delež denarja.

Kdaj bo kopališče predvidoma sprejelo prve kopalce?

Naš cilj je, da bi bilo kopališče v celoti dokončano in pripravljeno za uporabo do prihodnje kopalne sezone. Ljudje bodo imeli na voljo tri bazene. Največji plavalni bazen bo globok od 1,30 do 1,80 metra, meril bo 20 krat 25 metrov, kar je polovica olimpijskega bazena. Drugi bazen, globok 80 centimetrov, bo velik 8 krat 8 metrov. Čofotalnik bo imel premer 8 metrov in bo globok 30 centimetrov. Urejeni bodo seveda še vsi spremljajoči prostori. V sklopu obbazijskega dela

bo približno 5 tisoč metrov različno urejenih tlakovanih površin.

Pot do Rogaške Slatine so v zadnjih letih zaznamovali zastoji, ki so nastajali tudi zaradi gradnje državne kolesarske povezave. Je povezava zgrajena in promet spet nemoten?

Upam, da je direkcija za infrastrukturo (DRSI), ki je bila investitorica te daljinske kolesarske povezave, v naši občini dela končala. S tem je kolesarsko omrežje v naši občini dokončano. Kolesarske steze po mestu smo, tudi z direkcijo, zgradili že v preteklih 20 letih. Zdaj so daljinske kolesarske povezave zgrajene tudi proti sosednjim občinam.

So pa nekatera gradbišča zdaj na državnih cestah. Občina si je pet let prizadevala za obnovo 1.300 metrov dolgega odseka državne ceste od Tekalčevega proti naselju Podplat. DRSI nam je prislughnila. Odsek omenjene ceste naj bi bil obnovljen do jeseni letos, a so seveda tam zdaj delne zapore.

DRSI naj bi jeseni obnovila še kilometrski odsek državne

ceste od Podplata do Spodnje-ga Gabrnika. Ko bo ta naložba končana, bo državno cestno omrežje v naši občini skoraj v celoti prenovljeno.

Kako je z obnovami lokalnih cest in javnih poti?

Načrtujemo obnovo šestih večjih odsekov lokalnih cest, naložbe bodo vredne 600 tisoč evrov. Ob tem bomo približno 400 tisoč evrov namenili krajevnim skupnostim, ki so pri nas pravne osebe in samostojno odločajo o porabi sredstev ter določitvi prednostnih nalog. Tako bomo letos za obnovo lokalnih cest oz. občinskih cest namenili približno milijon evrov.

Na področju komunalne infrastrukture je največji projekt gradnja kanalizacije za naselji Spodnje Sečovo in Tuncovec. Koliko kilometrov kanalizacije bo zgrajenih, koliko gospodinjstev se bo lahko priključilo na to omrežje?

Vrednost naložbe znaša 1,1 milijona evrov. Od tega 50 odstotkov upravičenih stroškov sofinancira ministrstvo za naravne vire in prostor. Zgrajene bo 4,3 kilometra nove kanalizacije, ki bo priključena na glavni zbiralnik. Ta je speljan proti čistilni napravi v Rogški Slatini. 277 populacijskih enot se bo lahko priključilo na novo kanalizacijsko omrežje.

Ob Sotelski cesti načrtujete stanovanjsko sosesko. Kaj vse je tam predvideno?

Občinski svet je sprejel prostorski akt, ki omogoča gradnjo štirih stavb s skupno 64 stanovanji – gre za tržna in neprofitna stanovanja ter stanovanja za mlade družine. V vmesnem času smo izdelali

li projektno dokumentacijo za infrastrukturno opremo tega zemljišča. Direkcija za vode nam je kot hidrološke pogoje določila, da smo pripravili dokumentacijo za regulacijo približno 200-metrskega odseka tamkajšnjega potoka. Ta sicer danes v naravi ni viden, v nekih starejših načrtih pa je bil vrisan. Vse naštet, potrebno za zagotovitev komunalne opreme tega zemljišča, je vredno 800 tisoč evrov.

Od omenjenih štirih stanovanjskih stavb želimo eno, namenjeno neprofitnim stanovanjem, uresničiti s Stanovanjskim skladom Republike Slovenije. Preostala tri zemljišča, kjer so predvidena tržna stanovanja, nameravamo prodati na trgu.

Kakšno je sicer v vaši občini razmerje med fondom neprofitnih stanovanj in povpraševanjem? Veliko ljudi čaka na svoje stanovanje?

V občini imamo 188 neprofitnih stanovanj. Od tega jih je 129 v lasti občine in 59 v lasti stanovanjskega sklada, ki jih da v upravljanje občini. To je plod dvajsetletnega dobrega sodelovanja s stanovanjskim skladom. Doslej smo skupaj zgradili pet večstanovanjskih stavb.

Na zadnjo listo upravičencev za dodelitev neprofitnih stanovanj se je uvrstilo 27 prosilcev. 24 prosilcem smo stanovanja zagotovili, za tri prosilce še iščemo primerno stanovanje. Trenutno je sicer prostih devet različno velikih stanovanj v lasti občine. Postopno jih obnavljamo in verjamem, da bomo v bližnji prihodnosti tudi preostalim trem upravičencem zagotovili ustrezno stanovanje. Na osnovi vseh naštetih podatkov ocenjujem, da v naši občini ni večjih težav glede zagotavljanjem neprofitnih stanovanj.

Pred časom ste namenu predali obnovljene prostore za mladino. Kako so zažive-li?

Mladinski center v novih prostorih je upravičil cilje in naša pričakovanja. V mladinskem svetu smo zaposlili še eno osebo, ki upravlja te prostore. Glede na program se vedno več mladih vključuje v različne delavnice, obiskuje manjše koncerte. Ocenjujemo, da je nov prostor vplival na to, da je mlade možno pritegniti k različnim vsebinam, če so le pogoji ustrezni.

Mladi bodo verjetno veseli tudi novega prireditvenega prostora, imenovanega Arena Janina.

Ta projekt, ki je vreden milijon evrov, gre po zastavljenem časovnem načrtu. Konec je predviden letos septembra. V tej stavbi, ki je ob vznožju smučišča, bo imel prostore smučarski klub. Hkrati bo prostor omogočal organizacijo večjih glasbenih in kulturnih prireditev. Zelo sem zadovoljen, da bomo s to naložbo dali novo vsebino območju v središču mesta, ki je bilo več kot štiri desetletja degradirano.

Ob Bobrovem centru bo kmalu na voljo dodatna ponudba. Tam načrtujete rekreacijski park Nimno.

Izbran izvajalec je že bil uveden v delo. Predvidenih je približno tisoč metrov poučnih poti, ob katerih bodo informativne table, ki bodo opisale območje Nature 2000. Načrtovana je učilnica na prostem, ki jo bodo lahko uporabljali predvsem obiskovalci iz osnovnih in srednjih šol. Ob tem bomo zagotovili še dodatne rekreacijske površine. Z rekreacijskim parkom želimo povečati privlačnost Bobrovega centra in ga približati predvsem družinam iz naše občine.

Župan Občine Rogaška Slatina mag. Branko Kidrič (Foto: Andraž Purg)

»Cilji, ki jih zasledujemo v Občini Rogaška Slatina, so enakomeren trajnostni razvoj občine na njenem celotnem območju, skrb za čisto okolje, trajnostna mobilnost in energetska učinkovitost,« pravi župan mag. Branko Kidrič.

24. 07. 2025

Delo

Stran/Termin: 9

Naslov: Zaupanje potrošnikov junija upadlo

Naklada: 16.187,00

Avtor:

Površina/Trajanje: 654,28

Rubrika/Oddaja: GOSPODARSTVO

Žanr: POROČILO

Gesla: GRADNJA STANOVANJ, OBNOVA STANOVANJ

Zaupanje potrošnikov junija upadlo

Statistika V medletni primerjavi se je kazalnik zaupanja potrošnikov poslabšal za tri odstotne točke

Vrednost kazalnika zaupanja potrošnikov je bila junija za dve odstotni točki nižja kot junija in za štiri odstotne točke pod dolgotrajnim povprečjem. Na mesečni ravni so se poslabšale vse komponente kazalnika, po drugi strani pa so bili potrošniki precej bolj optimistični glede večjih naložb.

Na mesečni ravni so se njihova pričakovanja, povezana s finančnim stanjem v gospodinjstvu, znižala za štiri odstotne točke, glede gospodarskih razmer v državi za tri odstotne točke, večjih nakupov in mnenja o finančnem stanju v gospodinjstvu pa so se znižala za po dve odstotni točki, je sporočil statistični urad.

Mnenja o finančnem stanju v gospodinjstvu so bila boljša za dve odstotni točki.

V medletni primerjavi se je kazalnik zaupanja potrošnikov poslabšal za tri odstotne točke. Pričakovanja potrošnikov glede gospodarskih razmer v državi so upadla za osem odstotnih točk, glede finančnega stanja v gospodinjstvu in večjih nakupov pa za po štiri odstotne točke. Mnenja o finančnem stanju v gospodinjstvu so bila boljša za dve odstotni točki.

Oba kazalnika, ki ju statistični urad spremlja četrtletno, sta se v

primerjavi z aprilom izboljšala. Pričakovanja, povezana z obnovo stanovanj ter nakupi ali gradnjo stanovanj, so bila višja za po šest odstotnih točk. Kazalnik pri nakupih ali gradnji stanovanj je dosegel najvišjo vrednost, odkar ga urad spremlja, so navedli.

Industrijski proizvodi junija dražji

Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih so se junija v primerjavi z majem zvišale za 0,2 odstotka, medletno pa za 1,3 odstotka. Tako v primerjavi z majem kot junijem lani so se najbolj zvišale v dejavnosti pridobivanja rudnin in kamnin, najbolj znižale pa v prekrbi z električno energijo, je objavil statistični urad.

Za 0,2 odstotka so se junija v primerjavi z majem podražili tako proizvodi za prodajo na domačem kot na tujih trgih. Pri zadnjih so se tako cene za prodajo na trgih držav v evrskem območju kot na trgih zunaj tega območja zvišale za prav toliko. Podražili so se proizvodi za investicije in široko porabo (za 0,3 odstotka) ter surovine (za 0,1 odstotka), pocenili pa energenti (za 0,2 odstotka). Cene so najbolj zrasle v dejavnosti pridobivanja rudnin in kamnin, in sicer za 4,7 odstotka. Sledile so podražitve v proizvodnji koksa in naftnih derivatov (za 4,1 odstotka) ter proizvodnji drugih vozil in plovil (za 3,3 odstotka). Najbolj so se znižale cene v proizvodnji kovin (za 1,7 odstotka), sledile so pocenitve v prekrbi z električno energijo (za 1,1

Pričakovanja potrošnikov, povezana z gospodarskimi razmerami v državi, so se znižala za osem odstotnih točk, glede finančnega stanja v gospodinjstvu in večjih nakupov pa za po štiri odstotne točke. FOTO JOŽE SUHADOLNIK

odstotka) in drugih raznovrstnih predelovalnih dejavnostih (za 0,6 odstotka).

V primerjavi z junijem lani so bile cene za prodajo na domačem trgu višje za 1,3 odstotka, za prodajo na tujih trgih pa za 1,4 odstotka. Za prodajo na trgih držav evrskega območja so zrasle za 1,5 odstotka, zunaj tega območja pa za odstotek. Podražili so se proizvodi za široko porabo (za 2,9 odstotka), surovine (za 1,4 odstotka) in proizvodi za investicije (za 0,1 odstotka), pocenili pa energenti (za 4,1 odstotka).

Najvišjo rast cen so statistiki zaznali v dejavnosti pridobivanja rudnin in kamnin, in sicer za 10,5 odstotka. Sledile so podražitve

v proizvodnji usnja, usnjenih in podobnih izdelkov (za 7,7 odstotka) ter proizvodnji drugih vozil in plovil (za 5,9 odstotka). Po drugi strani so se cene najbolj znižale v preskrbi z električno energijo (za 6,3 odstotka). Sledile so pocenitve v proizvodnji računalniških, elektronskih in optičnih izdelkov (za 4,8 odstotka) ter proizvodnji kovin (za 0,4 odstotka).

Trgovina lani z rahlo višjimi prihodki od prodaje

Prihodki od prodaje trgovskega blaga, v trgovini na debelo in drobno skupaj, so lani dosegli 35,6 milijarde evrov oziroma 1,5 odstotka več kot predlani. Rast prihodkov v

trgovini na drobno je bila nekoliko višja kot v trgovini na debelo. Prodaja živil, pijač in tobačnih izdelkov je v trgovini na drobno prvič presegla pet milijard evrov.

V trgovini na debelo so prihodki od prodaje lani dosegli 19,6 milijarde evrov, kar je bilo 0,8 odstotka več kot leta 2023. Prihodki od prodaje blaga v trgovini na drobno pa so se ustavili pri 16 milijardah evrov, kar je pomenilo 2,3-odstotno rast glede na predlani, je objavil statistični urad.

Prihodki od prodaje neživil so dosegli 6,8 milijarde evrov oziroma 5,4 odstotka več kot leto prej.

Najvišjo rast so statistiki zaznali pri opreми za dom. Na tem po-

dročju se je prodaja povečala za 13 odstotkov na 680,1 milijona evrov. Za 12,5 odstotka se je povečala prodaja zelenega programa (555,1 milijona evrov), za 7,6 odstotka na 1,7 milijarde evrov pa prodaja zdravil, medicinskih pripomočkov in kozmetike.

Prihodki od prodaje osebnih vozil in opreme zanje so se zvišali za 1,6 odstotka na skoraj 2,5 milijarde evrov. Prodaja motornih goriv je upadla za 9,3 odstotka na nekoliko več kot 1,6 milijarde evrov, prodaja motornih goriv in energentov skupaj pa za skoraj šest odstotkov na nekoliko manj kot 1,9 milijarde evrov.

GOSPODARSKA REDAKCIJA

24. 07. 2025

Domovina

Stran/Termin: 14

Naslov: Pristajamo na demografski samomor

Naklada:

Avtor: PETER AVSENIK

Površina/Trajanje: 3.037,86

Rubrika/Oddaja: TEMA TEDNA

Žanr: INTERVJU

Gesla: NAJEMNA STANOVANJA

14 TEMA TEDNA

Intervju

DR. MATJAŽ GAMS, RAZISKOVALEC NA INSTITUTU JOŽEF STEFAN

Pristajamo na DEMOGRAFSKI SAMOMOR

Aktualni demografski trendi nakazujejo, da bi manjši evropski narodi v vsega nekaj stoletjih lahko izumrli, opozarja strokovnjak za umetno inteligenco in kognitivne znanosti dr. Matjaž Gams, sicer raziskovalec na Institutu Jožef Stefan. Povode za takšne trende vidi tudi v namerni depopulaciji, ki znižanje števila rojstev dosega z metodami uničevanja družine in zdravih odnosov med moškim in žensko, namesto da bi družinam in zlasti ženskam zagotavljali podporno okolje, v katerem bi se za otroke lažje odločale.

PETER AVSENIK JERNEJ PRELAC / DOMOVINA

Dr. Matjaž Gams je eden od pionirjev računalništva in umetne inteligence v Sloveniji. Rojen je bil leta 1954 v Ljubljani, diplomiral je iz generiranja šahovskih končnic, doktoriral iz uporabe mnogoterih modelov v strojnem učenju. Je redni profesor na Fakulteti za računalništvo in informatiko ter na Mednarodni podiplomski šoli Jožefa Stefana.

Na Institutu Jožef Stefan se med drugim ukvarja s širšim področjem informacijske družbe, računalništva in informatike, uporabe znanja in strojnega učenja. Interdisciplinarno se ukvarja z demografijo, razvojem civilizacij in varovanjem okolja. Soustanovil je vrsto stanovskih društev in je aktiven član Inženirske zbornice Slovenije.

Zadnji podatki statističnega urada za leto 2024 kažejo dodaten padec rodnosti v primerjavi z letom prej, ko je bila ta že tako najnižja v zgodovini samostojne Slovenije. Kje vidite bistvene razloge za takšen trend?

Kot edini v Sloveniji že skoraj 20 let prirejamo demografske konference, kjer se zbiramo strokovnjaki in analiziramo

demografske, ekonomske in druge podatke. Ves čas govorimo bolj ali manj eno in isto: da zaradi demografske zime oziroma demografske katastrofe prihajajo demografski, ekonomski in socialni problemi. Danes se uporabljajo celo še močnejši izrazi, kot je democid.

Tudi če uporabljate LLM-je (velike jezikovne modele umetne inteligence, op. p.), bodo to pogosto potrdili. Dve

desetletji je tega, ko smo postavili teze o evropski demografski zimi, in to se dvajset let potrjuje in stopnjuje.

Na čem temeljijo te teze?

Osnove so analize demografskega gibanja ljudi. Ljudi se da prešteti in izdelati projekcije; lahko z zapletenimi metodami, lahko pa tudi na roke izračunate in ugotovite, da malim evropskim narodom v nekaj stoletjih grozi izumrtje.

Domovina 210 24. 7. 2025

Intervju

TEMA TEDNA 15

Modeli umetne inteligence to potrjujejo in razkrivajo vzroke in rešitve.

Če se ne bo nič radikalno spremenilo – pazite, radikalno, ne samo malo – bo v nekaj stoletjih prišlo do popolnega izumrtja manjših narodov, kot so slovenski, hrvaški in podobni. Že zdaj pa se dogaja demografski preobrat.

Preobrat?

Priseljencev je že toliko, da se spreminjajo sistem delovanja, kultura, etika, jezik, običaji. Tipično je na primer dogajanje v mestih v Veliki Britaniji (starša londonskega župana Sadiqa Khana prihajata iz Pakistana, op. p). Župan je musliman iz neevropske države. Gre za demografski preobrat, ki s seboj prinaša tudi velike ekonomske in socialne posledice.

Pa na primer sosednja Italija. Rodnost je 1,2 otroka, če upoštevamo tako domorodno prebivalstvo kot prišleke. Če izvzamemo priseljence, ima domorodno prebivalstvo še bistveno nižjo rodnost. V Sloveniji pa niti ne morete ugotoviti, koliko je še Slovencev ali Hrvatov, ker se to ne beleži.

Zakaj se ne vodi ta evidenca?

To delajo namenoma, da se ne bi ugotovilo, kako hitro izginja domorodno prebivalstvo v Sloveniji.

“

Če se ne bo nič radikalno spremenilo – pazite, radikalno, ne samo malo – bo v nekaj stoletjih prišlo do popolnega izumrtja manjših narodov, kot so slovenski, hrvaški in podobni.

Toda zakaj bi bilo to komu v interesu? In komu?

Tu gre za dva pogleda. Eden je radikalen, progresivističen, tudi prebujenski pogled, ki ima več podpore v levem svetovnem nazoru, medtem ko desni običajno bolj zagovarja tradicionalne vrednote, kot sta družina in država. Ni pa ta delitev popolnoma enoznačna.

Nekdanja nemška kanclerka Angela Merkel, ki je veljala za mater Evrope, je na primer v največji meri podprla

masovno imigracijo. »Pridite, recite na meji, da gre za azil, in po evropski zakonodaji vas bodo morale države spustiti,« je tedaj dejala migrantom. Pa je bila Merklova članica Krščansko demokratske unije.

Ta ideologija pravi, da bomo naredili boljšo družbo, če bomo avtohtono prebivalstvo v precejšnji meri zmešali ali celo zamenjali s prišleki, češ da naj bi to prineslo neko novo kvaliteto. Drugi pogled pa se sprašuje, v čem bo ta nova kvaliteta, če bodo hkrati izumrle evropske vrednote in način razmišljanja.

Demografsko gledano smo v Evropi v kritični fazi, ko bo nadaljevanje pripeljalo do demografskega preobrata in nato izumrtja. V Evropi je morda pet držav, ki ta hip vodijo restriktivno migrantsko politiko. Zadnji čas je, da bi se tudi druge zbudile in prenehale uveljavljati škodljivo migrantsko in depopulacijsko politiko.

Zakaj bi bila permissivna migrantska politika lahko škodljiva?

Škodljiva je celo z ekonomskega vidika. Pogosto se govori, da potrebujemo tuje delavce, ker domačih ni. Toda če pogledate, koliko te migracije stanejo, ugotovite, da sta zmanjševanje domorodne populacije na ta način in uvoz delovne sile ekonomsko škodljiva. Madžarski predsednik Viktor Orban dostikrat pove, da zaradi restriktivne migrantske politike plačujejo milijon evrov letno zaradi sankcij EU, a da se mu to ekonomsko izplača.

Nisem preverjal, ali ti izračuni držijo, sem pa naredil določene izračune za Slovenijo, ki potrjujejo, da so migrantski delavci bistveno dražji kot domači.

Zakaj?

Recimo, da neko podjetje upokoji delavca, ki je slovenski državljan, in najame mladega delavca, češ da bo več naredil in se ne bo pritoževal, ker bo moral delati tudi v soboto. To je res, a pokojnik mora pokriti država. Za podjetje je torej ugodno nekega starejšega delavca spraviti v pokoj in dobiti mlajšega priseljenca. Za državo pa je to popoln minus – demografsko, kulturno, ekonomsko. Podobno – zakaj so upokojevalci v veliki meri odrezani od dodatnega dela? Da lahko pride več migrantov?

Pa podpora priseljencem. Morajo jesti, neke morajo spat. Če pogledate zapore, ugotovite, da večina v njih ni državljanov Slovenije. Graditi je treba

nove zapore. Ko vse te stvari seštejete, ugotovite, da so bistveno dražji. Nekaj tujih delavcev v sedanji situaciji seveda potrebujemo, a problem je sistemski.

Mimogrede, tudi javna najemna stanovanja so v večji meri namenjena priseljencem kot domačinom, kajne?

Tudi to. Če analizirate, kdo dobiva neprofitna stanovanja, ugotovite nesorazmerja. Glavna težava pa je demografska. V Sloveniji se v zadnjih desetih letih v povprečju rodi približno 10.000

“

Za podjetje je ugodno nekega starejšega delavca spraviti v pokoj in dobiti mlajšega priseljenca. Za državo pa je to popoln minus – demografsko, kulturno, ekonomsko.

otrok letno premalo. In teh 10.000 otrok se nadomesti z ljudmi drugega genetskega porekla. Koliko let traja, da bomo ob vsakoletni zamenjavi 10.000 prebivalcev dosegli dva milijona? Dvesto let. V dvesto letih bomo populacijo v celoti zamenjali. Pa niti ni treba, da v celoti zamenjamo populacijo. Obrat se zgodi že neke pri polovici.

Demografske analize so objektivne in strokovno neoporečne, večino smo tudi objavili. Ne gre za ideološke ali politične izjave – to je stroka, izračun, ki drži. A ko ta nesporno ugotovljena dejstva povem v javnosti, takoj dobim masovke, češ da sem nacionalist in sovražnik žensk.

Osebnostno mislim, da so takšni odzivi celo v znanstveni sferi pokazatelj sistematičnega pranja možganov. Metode propagande so podobne tistim, ki se uporabljajo pri reklamah za komercialne izdelke in so take, kot se uporabljajo v vojnah. Enaki mehanizmi se uporabljajo za to, da se prepričuje ljudi, da bi prostovoljno izumrli.

Omenili ste progresivističen, levo usmerjen koncept na eni in tradicionalne vrednote na drugi strani. Sodeč po statistiki zadnjih 30 let, imamo v času levih vlad konstanten padec rodnosti, v treh prime-

16 TEMA TEDNA

Intervju

rih, ko je bila vlada desnosredinska, pa je porasla. Raziskave sicer kažejo, da naj politika na to ne bi imela bistvenega vpliva. Pa vendarle kaže, da nekaj je na tem.

Kot strogi znanstvenik moram paziti, da ne zaidem na polje politike, kjer so pravila igre drugačna. V politiki ena in ena ni nujno dve, v znanosti je. Res pa je, da leve ideologije načeloma bolj podpirajo protidemografske ukrepe oziroma depopulacijo.

Razlogov oz. teorij je več. Eden, v javnosti ne dovolj znan, je ta, da zahodne elite menijo, da je treba zmanjšati število ljudi na svetu, da ne bi prenaselili Zemlje. Zaradi tega je treba vpeljati vrednote in sisteme, ki bodo zmanjševali rodnost, da bi kot planet postali trajnostni. To potrjujejo izjave v medijih, zakoni in ukrepi, npr. avtomatski nezakonit vstop v državo po izreku čarobne besede »azil«.

Zahodne elite menijo, da je treba zmanjšati število ljudi na svetu, da ne bi prenaselili Zemlje. Zaradi tega je treba vpeljati vrednote in sisteme, ki bodo zmanjševali rodnost.

Preko medijev in emigrantov naj bi se ti protidemografski sistemi razširili po vsem svetu. Tako kot pri globoki državi pa je težje opisati točen postopek, kdo

“

Gre za dvojna merila, katerih ozadje je podreti normalne, zdrave odnose med moškim in žensko, v katerih prihaja do rojstev, in uničiti družino ter socialne vezi.

dejansko to spodbuja in kako sodelujejo. Morda so v igri še drugi dejavniki, a ta proces je v EU in v ZDA pred Donaldom Trumpom dokaj potrjen.

Ideologije to in podobne teorije proglašajo za teorijo zarote, da gre za človekove pravice in ne za demografsko katastrofo v EU. Na znanstvene ugotovitve odgovarjajo z manipulacijami in cenzuro.

Ko smo pri ukrepih v podporo rodnosti. Za marsikoga je sporen zakon o oploditvi z biomedicinsko pomočjo, ki dovoljuje umetno oploditev samskim in istospolnim ženskam. Na ta način resda lahko dobijo otroka, toda ali lahko takšen ukrep s strokovnega stališča dejansko pripomore k povečanju rodnosti?

Ta ukrep je kompleksen, ima pozitivne in negativne plati in še nisem izdelal študije zanj.

Če pa pogledate vrsto demografskih ukrepov v EU, je v ozadju pogosto skrit motiv, da bolj ali manj še naprej pristajamo na democid oz. demografski samomor.

V enem od časnikov sem npr. bral, da je padec rodnosti sicer problem, a da je ena od rešitev več kontracepcije. Zdaj pa povejte: kako lahko povečana kontracepcija privede do več rojstev? Tega ni mogoče podpreti ne strokovno in ne po zdravi pameti.

Omenili ste miselno podstat o preprečevanju prenaseljenosti planeta. Imajo te teorije strokovno podlago?

Teza, da bi ljudje lahko preplavili planet, je nesporna in na mestu. Ni nekaj izmišljenega. Ljudje, ki to tezo branijo, mislijo, da s tem branijo človeštvo. Obstajajo pa tudi druge usmeritve, ki imajo prav tako znanstveno podlago, in sicer da je treba čim prej na druge planete, saj ne vemo, koliko časa bomo sposobni iti tja.

Vsaka civilizacija namreč prej ali slej razpade in po naših izračunih ima človeštvo na voljo še med 1.000 in 10.000 let časa. To je v primerjavi z zgodovino trenutek. Analiza sicer temelji na zapletenih metodah umetne inteligence.

A kje je pravo razmerje? Na eni strani se borimo, da bi se ohranili kot narod, na drugi strani moramo tehtati še takšna vprašanja.

Saj ni več potrebe, da bi zmanjševali rodnost, ker se je ustavila. Rast je samo zaradi inercije prejšnjih rojstev. Sredi prejšnjega stoletja je bila rodnost pet, danes je takšna samo še v nekaterih afriških državah.

Ko gre za rodnost, je verjetno tudi razlika med zahodnoevropskim in islamskim svetom, kjer je visoka

rodnost tudi del tendence po širitvi religije.

Gotovo je rodnost odvisna od vrednot in tudi od religij. Nekje imajo težave s tem, da imajo preveč otrok, nekje s tem, da jih imajo premalo in bodo izumrli. Če v nekaj stoletjih uničite eno celotno ljudstvo, ali ni to nizkotno, sprevrženo dejanje? To se zdaj dogaja. A ko opozoriš na to, si kritiziran in napadan. Pa strogo znanstveno govorim o teh stvareh, nič politično ali ideološko, le občasno je dodano kakšno osebno mnenje. Kritizirali in napadali so me samo zato, ker sem kot objektivni znanstvenik skušal opozoriti, da gremo v smeri Titanika.

Ključno je vprašanje, zakaj nekatere ideologije skušajo izpeljati tisto, kar je delal tudi Hitler. Hitler naj bi rekel: »Naredite mi to deželo zopet nemško.« Ta ideologija pa pravi: »Naredite mi to deželo neslovensko.« Različica izjave, ki je vsebinsko enaka: Slovence je treba iztrebiti. In male evropske narode.

Ampak na čigav račun?

Kot kolateralna škoda pri, po njihovem, nujni zaustavitvi prezasedenosti planeta.

A kdo predstavlja te ideologije? Nekakšne svetovne elite?

Dve glavni teoriji obstajata. Ena je, da se dogaja samo od sebe, emergentno. Npr. ko se nekateri sesalci preveč namnožijo, postanejo sami od sebe varčni pri številu potomcev. Druga teorija pa je, da depopulacijo uvajajo zahodne elite. To ni nesporno znanstveno dokazano, je pa precej podatkov, ki to potrjujejo.

Precej potrditev je prišlo na dan, ko je Elon Musk z uradom Doge zmanjševal stroške ZDA. ZDA so denimo v neki azijski državi spodbujale spreminjanje spola. Zakaj? Gre za prostovoljno kastracijo oziroma sterilizacijo. Ko spremeniš spol, ne moreš več imeti otrok. Pravijo, da je to v imenu svobode in pravic. V Nemčiji lahko enkrat na leto spremenijo spol brez kakršnihkoli zapletov, menda v imenu svobode in pravic. Pa to verjamete? Je pravica, da moški tekmujejo v ženskih športih in na ta način jemljejo ženskam možnost za kolajne?

Gre za dvojna merila, katerih ozadje je podreti normalne, zdrave odnose med moškim in žensko, v katerih prihaja do rojstev, in uničiti družino ter socialne vezi. To so ključni dejavniki vseh čudnih ukrepov in tudi razlogi za nizko rodnost. Ženske imajo lahko večje šte-

Intervju

TEMA TEDNA 17

vilo otrok samo v okoljih, ki jih podpira-
jo, tipično v stabilni družini doma.

Na ta način, ko se ruši družina, ko
se rušijo tradicionalne vrednote in dob-
ri človeški odnosi, se skušajo razgraditi

“

**Včasih se zdi, da smo
bolj papeški od papeža
tako glede ekstremnega
zelenega prehoda kot
antidemografskih ukrepov.**

obstoječe genetske, družinske, socialne
strukture in vezi ter ustvarjati popula-
cijo individualnih sebičnih potrošni-
kov, ki pa so lahko vodljivi in upravljivi.

**Kakšno okolje imamo v tem pogle-
du v Sloveniji?**

Slabo.

**Imamo pa še vedno nekoliko višjo
rodnost od povprečja EU.**

Tam nekje smo, na 1,5. In še to, če gle-
damo celotno populacijo. Če gledamo
samo domorodno populacijo, smo seve-
da precej pod 1,5.

**V kolikšni meri k temu pripomore
sprejemanje zakonodaje,
kot je tista o oplojevanju samskih
in istospolnih žensk? Gre za del
neke širše politike, ki nas navaja
na ta koncept rušenja tradicio-
nalnih vrednot in ustvarjanja
vodljivih posameznikov?**

Obstajajo strogo znanstvene ugo-
tovitve, kot npr. ta o depopulaciji in
projekciji izumrtja malih evropskih
narodov. Del današnjih tem pa sodi
v kategorijo znanstvenih tez, še ne
nesporno dokazanih. Ne vem, ali se
slovenska politika zaveda napoveda-
nega izumrtja in bližnjega preobrata ali
ne, ali je naredila korektno ekonomsko
analizo cene tujih delavcev. Včasih se
zdi, da smo bolj papeški od papeža tako
glede ekstremnega zelenega prehoda
kot antidemografskih ukrepov.

**Da se v bistvu samo prilagajajo
temu, kar bi ljudje radi slišali.**

Nekam nas peljejo. V medijih vsak dan
beremo o tem, kako ljudje umirajo v
Gazi, o democidu pa morda enkrat na

mesec kako brezpredmetno poročilo, ki
ničesar ne pove o tem, da 'se sistem-
sko izumira' Slovence, Hrvate in dru-
ge manjše narode. Kaj je bolj groznega
kot izginotje celih narodov? Nasilno
kot genocid, preko sistema kot de-
mocid. A to se kar dopušča ali pa celo
brani in zagovarja.

Drugi primer: znanstveniki so
odkrili, da imajo moški vedno manj se-
menčic. Desetletja so to mediji v javno-
sti zanikali, se posmehovali podatkom
in jih niso hoteli objaviti. Še danes ni
prav veliko raziskav na to temo. Razi-
skujemo, kako izumirajo čebele, kar je
prav. Raziskav o številu moških semen-
čic pa je zelo malo in večina Slovencev
niti ne filtrira vode.

A raziskave so nesporne: mlad moš-
ki v Sloveniji in v Evropi ima danes pol
toliko semenčic, kot jih je imel pred 50
leti. To je šokanten padec in šokantno
je, da se to pometa pod preprogo. Nepo-
sredna posledica tega pojava pa je nižja
rodnost in trpljenje mladih. V Sloveniji
ima težave s plodnostjo skoraj 20 od-
stotkov parov. Večina jih sicer z ume-
tnimi sredstvi to vendarle reši, toda ti
ljudje dejansko trpijo.

Zakaj ni praktično nobenega odziva
na to? Videti je, da so namenoma zavra-
čali prejšnje podatke, da ne bi prehitro
prišli v javnost. Zakaj mene in podobne
po Evropi napadajo? Ker želijo na vse
načine preprečiti, da bi ta spoznanja
prišla v javnost.

Zakaj bi želeli to preprečiti?

Ker hočejo zmanjšati svetovno rodnost,
zato izvajajo propagando, pranje mož-
ganov. Eden najbolj učinkovitih anti-
demografskih ukrepov je, da je ženska

preobremenjena. Ključno je, da ženska
ni doma z družino, da ne more skrbeti
za otroke. Čisto vseeno je, s čim jo
premamate: s tem, da igra nogomet, da
študira umetnost, da je menedžerka v
nekem podjetju.

Ni otrok, če ni mame skupaj z otro-
ki, če jo od njih odtrgamo. Otrok zah-
teva veliko časa, energije in ljubezni.
V praksi je več otrok dosegljivih edino
s podporo družinskih članov. To je em-
pirično popolnoma jasno in ne gre za
kakšno teorijo. To potrjujejo statistika,
umetna inteligenca, zdrava pamet.

**Omenjate umetno inteligenco, ki
pomaga pri analizi demografije?**

Pred dvajsetimi leti smo delali analize
s statistiko in strojnim učenjem. Ozke,
specialistične raziskave, ki so jih po-
metli pod preprogo. Danes z LLM-ji.
Dobrišen del LLM-jev danes samostojno
pritrjuje tezi o izumiranju Slovencev in
drugih manjših evropskih narodov ter
tezam, o katerih govoriva. Pred deset-
letjem o tem ni želel nihče govoriti, da-

“

**Mlad moški v Sloveniji
in v Evropi ima danes pol
toliko semenčic, kot jih je
imel pred 50 leti.**

nes pa o tem govorijo že orodja umetne
inteligence in postaja splošno sprejeto.
Tudi tu prihaja do miselnega preobrata
na osnovi umetne inteligence, čeprav so

18 TEMA TEDNA

Intervju

še vedno precej dirigirani s strani elit, zlasti v EU, ki uvaja čedalje več cenzure.

Bi rekli, da se politika pri nas dovolj zaveda tega trenda?

Ko pridejo na oblast vlade, ki bi rade nekaj spremenile, njihovi ukrepi občasno odstopajo od tistega, kar kažejo naše strokovne analize. Pogosto je slišati, da

“

Ženskam bi bilo treba omogočiti, da več delajo doma, z manjšo obremenitvijo, in da kljub temu napredujejo.

rodnosti ni mogoče dvigniti, naj naredijo, kar hočejo, saj še nobena država na svetu ni dvignila rodnosti nazaj na 2,1, ko je enkrat padla pod to raven.

Kitajska je pred leti na primer omejila rodnost na enega otroka v mestih in dva na podeželju. Rodnost je padla na 1,6. Nato so skušali trend obrniti, pa jim kljub številnim kampanjam slabo kaže.

Ko enkrat dopustite, da je ženska preobremenjena, da je zanjo kariera pomembnejša kot otroci, ne gre več. So pa ukrepi za povečanje rodnosti v resnici dokaj preprosti. Ne vem, ali si jih upam povedati, saj bom spet državni sovražnik. Pa ne zato, ker ne bi delovali, ampak ker so v nasprotju z ideologijo zmanjševanja rodnosti.

No, namignili ste že, v katero smer bi morali iti ukrepi. Morda lahko zavijete v bolj diplomatski jezik.

Žensko danes silijo, da dela vse drugo, samo da ni doma, pri družini, z otroki. Če govorim na načelni ravni, je treba odpraviti tiste razloge, ki so do democi-da oziroma depopulacije pripeljali.

To verjetno velja širše, tudi na evropski ravni.

Precej potrdil je, da depopulacijo in emigracijo spodbuja evropska elita. Nekateri pravijo, da je EU regeneracija rimskega cesarstva, da ima vsaka generacija vzpon, stanje uspešnega delovanja in nato propada. In za zadnjo fazo, torej fazo propada, je značilno, da se pojavljajo degenerirane ideje.

Edino, kar ni povsem jasno, je, ali degenerirane ideje povzročajo zaton civilizacije ali pa zaton civilizacije povzroči takšne ideje. Kar je značilno za te ideje, pa je, da niso v skladu z naravo in produkcijskimi procesi. Če se moški lahko proglasi za žensko, pa je v resnici moški, to ni v skladu z naravo. Po isti ideologiji (DEI) je denimo Boeing za delo uvažal rasne kvote in poglejte, kaj se zdaj dogaja z letali. V ZDA je v primeru fakultet takšne kvote vrhovno sodišče razglasilo za diskriminatorne, protiustavne.

Evropa beleži najnižjo rast od vseh celin. Medtem ko so z Donaldom Trumpom v ZDA začeli te degenerirane ideje ukinjati, se v Evropi pojavljajo še naprej. Evropa zadnja desetletja in še posebej leta z rastjo močno zaostaja za ZDA. Med vzroki je gotovo miselnost, ki se je okrepila z Merklovo, da bo Evropa napredovala, če jo bo poselila z migranti, ki se bodo asimilirali v družbi in vnesli svežo energijo. Nič od tega se ni zgodilo. Večina se ni asimilirala in je prinesla gospodarsko škodo. Katastrofalna demografija vodi v katastrofalno ekonomijo.

Pa vendarle ima človeštvo nek samoohranitveni nagon.

V Evropi na žalost slabi. Propaganda medijev, ki so seveda v lasti elit, je eden glavnih razlogov, da je v Evropi volja do življenja in želja po otrocih v precejšnji meri degradirana. Anketa je celo pokazala, da kar desetina meni, da bi se Zemlji kot planetu bolje godilo, če na njej ne bi bilo ljudi. Kakšna neumnost! To pokaže, da so z uničevanjem družine, človeških vezi in socialnih komponent raztrgali naše vrednote do te mere, da niti samoohranitvenega nagona nimamo več.

Na kakšni ravni bi se morali lotiti tega zaskrbljujočega trenda?

Še naprej zagovarjati depopulacijske ukrepe v EU je zelo škodljivo in to je treba spraviti v javnost. V tem primeru bi levi in desni morali stopiti skupaj, ker gre za nacionalno preživetje. Že večkrat smo zahtevali, da se hkrati s pravno ustreznostjo določenega zakona preveri tudi njegov vpliv na demografijo. Ko si na meji med preživetjem in izumrtjem, ko se Titanik potaplja, se ne smeš prepri-rati, ampak mora priti do nacionalnega soglasja. Rešitve sploh niso tako zple-

tene, ko se zgodi preobrat v zavedanju in usmeritvi.

Po vašem mnenju bi moralo to soglasje temeljiti na gojenju tradicionalnih, družinskih vrednot.

Družina kot osnovna podporna celica za otroke – to bi bil najmočnejši ukrep. Družine so sicer po svetu različne. A krščanstvo se je razvilo prav zato, ker je iz prejšnjega poganstva, kjer je moški lahko zapustil družino, ustvarilo močno moralno zavezo, da moški ne sme zapustiti ženske z otroki, čeprav je sosedja mlajša. Tako so ženske imele zagotovljeno podporo. Tudi preko demografske komponente je ta teologija osvojila svet.

Ne govorim o tem, da bi se v konceptu družine in tradicionalnih vrednot vrnili stoletja nazaj. Moderna družina je lahko drugačna, a podpora ženski in otrokom je ključna – s strani moških, sistema itd. Govorim o tem, da se moramo začeti zavedati, kaj se dogaja, in prenehati cenzurirati ta spoznanja. Ženskam bi bilo treba omogočiti, da več delajo doma, z manjšo obremenitvijo, in da kljub temu napredujejo. Tiste, ki propagirajo antidemografske ukrepe, pa je treba poimenovati s pravim izrazom, ker sodelujejo pri uničevanju malih evropskih narodov, zavestno ali ne.

Manjše genetske skupine s svojim jezikom, etiko, tradicijo in vrednotami so pomembna dodatna vrednost človeške civilizacije. Glede tega je bila Evropa vedno najmočnejša. ●

24. 07. 2025 Vestnik MS

Stran/Termin: 14

Naslov: Skupnost, ki nudi zasebnost in družbo

Naklada: 11.850,00

Avtor:

Površina/Trajanje: 948,69

Rubrika/Oddaja: SPOROČILA

Žanr: OGLASNO SPOROČILO

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE

OGLASNO SPOROČILO

Kohezijska sredstva

Skupnost, ki nudi zasebnost in družbo

Bivalna skupnost za ranljive osebe starejšim občanom omogoča vključenost, druženje in nižje finančne stroške, obenem pa poskrbi, da se ne počutijo osamljene

Prebivalstvo v Sloveniji se iz leta v leto stara, pričakovana življenjska doba se podaljšuje. V državi je bilo ob začetku lanskega leta dobrih 462 tisoč prebivalcev, ki so bili stari najmanj 65 let, kar je po podatkih Statističnega urada dvakrat toliko kot ob osamosvojitvi. Podatki še kažejo, da lahko dečki, rojeni leta 2023, pričakujejo, da bodo živeli 76,8 leta, deklice pa 82,8 leta. Starejše osebe, ki spadajo v tretje življenjsko obdobje, se soočajo tudi z različnimi izzivi, ki lahko vodijo v oviranost pri opravljanju vsakodnevnih aktivnosti, obenem pa lahko pri tistih z nizkimi pokojninami vplivajo tudi na to, kakšen življenjski standard si lahko privoščijo in kako dostojno lahko živijo.

Starejši občani, ki so z vsemi življenjskimi izkušnjami nepogrešljiv del naše družbe, sodijo med ranljive skupine. Te nikakor ne smemo potiskati v ozadije, ampak jim moramo ponuditi prave prilagoditve, da živijo srečno in izpolnjeno starost. Da bi za ranljive skupine uredili bivalne skupnosti, si je Mestna občina Murska Sobota zadala že pred slabim desetletjem v sklopu priprave Trajnostne urbane strategije na področju razvoja življenja in bivanja. Želeli so, da mesto v prihodnje pridobi več na področju dostopnosti za socialno izključene in ranljive družbene skupine, kamor sodijo starejši, gibalno ovirani, invalidi, občani z nizkimi dohodki in tudi mladi.

Ožvitev nerevitaliziranega območja

Marca 2017 so tako v trajnostno urbano strategijo mestne občine vključili projekta Ureditev bivalnih skupnosti za starejše in Obnova zavetišča za brezdomce, oba skupaj pa sta bila združena v projektu Bivalne skupnosti za ranljive skupine. Istega leta je mestna občina kandidirala za pridobitev nepovratnih sredstev iz naslova mehanizma celostnih teritorialnih naložb za sofinanciranje operacij Prednostne naložbe 6.3, specifični cilj Učinkovita raba

Preureditev hiše v šest bivalnih enot je Javni stanovanjski sklad Mestne občine Murska Sobota dokončal v letu 2021.

Prebivalci bivalne skupnosti skrbijo tudi za vrt.

prostora na urbanih območjih. Povabilo k predložitvi vlog je objavilo Združenje mestnih občin Slovenije. Ker je bila prijava na ministrstvo za okolje in prostor neuspešna, so leto pozneje oddali prijavo na omenjeno združenje. Leta 2019 so bile operacije izbrane. Na podlagi mnenja ministrstva za okolje in prostor o ustreznosti postopka izbora operacij Združenja mestnih občin Slovenije je bila še istega leta oddana vloga za drugo fazo postopka neposredne potrditve operacije na ministrstvu. Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko je novembra 2019 izdala odločitev o podpori operacije Bivalne skupnosti za ranljive skupine ter tako tudi odobrila financiranje.

Namen projekta je bila ureditev bivalne skupnosti za ranljive skupine, torej za starejše občane, in zavetišča za brezdomce, obenem pa tudi zmanjšanje toplotnih izgub ter učinkovita raba prostora v urbanih območjih – revitalizacija in ožvitev nerevitaliziranega območja s sumom socialne degradacije. Projekt je spadal med naložbe na področju trajnostnega urbanega razvoja kot del

ukrepa pri izvajanju mehanizma celostnih teritorialnih naložb, ki temelji na načelu izkoriščanja notranjega potenciala urbanih območij z zagotavljanjem gospodarske rasti, skladne z varovanjem okolja in razvojem človeških virov.

Vse so zasedene

Preureditev enostanovanjske stavbe v Ivanocijevem naselju v Murski Soboti v šest bivalnih enot, ki so namenjene starejšim od 65 let, je Javni stanovanjski sklad Mestne občine Murska Sobota dokončal v letu 2021. Potekala je od avgusta 2018 do marca 2019. »V bivalnih enotah za starejše je trenutno šest oseb, tako da so vse zasedene. Od leta 2021 do danes je v bivalnih enotah za starejše bivalno deset uporabnikov,« so nam povedali. Uporabnike izbirajo prek javnega razpisa, bivalne skupnosti pa so namenjene osebam, ki jim zdravstvene, ekonomske in psihofizične sposobnosti omogočajo samostojnost in ne potrebujejo institucionalne-

ga varstva. Dodali so, da ima vsaka bivalna enota sobo in lastno kopalnico, skupni prostori pa so kuhinja z jedilnico, terasa ter okolica z vrtom. Na vrtu lahko uporabniki gojijo zelenjavo, ki jo potrebujejo za lastne potrebe, in se družijo. »Sobivanje omogoča sodbno, varno in manj drago življenje v skupnosti, ki temelji na dobrih medsebojnih odnosih in pripravljenosti na medsebojno pomoč in sodelovanje,« poudarjajo na javnem stanovanjskem skladu. Ponosni so na to, da je bivalna skupnost za starejše ena od prvih skupnosti, ki temelji na samostojnem sobivanju starejših. Sicer pa so stanovalci tudi dolžni vzdrževati red in čistočo v bivalni enoti, v skupnih prostorih ter v okolici hiše. Uporabniki, ki so vključeni, z družbo dobijo občutek varnosti, obenem pa imajo nižje finančne stroške.

Tudi za brezdomce

V enakem obdobju so se začela tudi obnovitvena dela na zavetišču za brezdomce, ki deluje na Tomšičevi ulici v Murski Soboti. Dela so bila dokončana leta 2020, za 25 uporabnikov pa je v zavetišču na voljo dvanajst bivalnih enot. Ti ob tem, da so deležni strehe nad glavo, prejmejo tudi podporo za povrnitev moči za nadaljnje življenje. Uporabniki, teh je navadno med 20 in 25, se vključujejo v različne aktivnosti in storitve, ki bi zmanjšale njihovo tveganje za ponovni padec v brezdomstvo. V zavetišču navadno prevladujejo moški, obdobje bivanja pa je precej različno in odvisno od vsakega posameznika.

571 tisoč evrov

S skupnim projektom sta se na nerevitaliziranem območju obnovila dva objekta. Izvajal se je v okviru operativnega programa evropske kohezijske politike za obdobje 2014–2020 v okviru tematskega cilja Ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite rabe virov in prednostne naložbe, Ukrepi za izboljšanje urbanega okolja, ožvitev mest, sanacijo in dekontaminacijo degradiranih zemljišč, zmanjšanje onesnaženosti zraka in spodbujanje ukrepov za zmanjšanje hrupa. Vreden je bil nekaj čez 571 tisoč evrov, od tega je bilo okoli 197 tisoč evrov iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, 49 tisoč evrov iz proračuna Republike Slovenije ter 271 tisoč evrov sredstev iz občinskega proračuna.

Javni stanovanjski sklad Mestne občine Murska Sobota nam je ob našem poizvedovanju zatrdil še, da v prihodnje z nakupom in prenovno stanovanjskih hiš načrtujejo urediti še bivalne enote za različne ciljne skupine glede na povpraševanje po bivalnih enotah. Nedavno pa so dokončali preureditev nekdanje ekonomske šole v Murski Soboti v 12 stanovanj in jih že namenili mladim ter mladim družinam.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KOHEZIJO
IN REGIONALNI RAZVOJ

Sofinancira
Evropska unija